

POLSKI ZWIĄZEK JEŹDZIECKI

PRZEPISY O OSOBACH OFICJALNYCH

Wydanie 1.0

Spis treści

ROZDZIAŁ I PRZEPISY WSTĘPNE	6
Artykuł 1 WPROWADZENIE	6
Artykuł 2 KOLEGIUM SĘDZIÓW PZJ	6
Artykuł 3 KOLEGIUM SĘDZIÓW WZJ	7
Artykuł 4 OBSADY OSÓB OFICJALNYCH.	8
Artykuł 5 WAŻNOŚĆ WYNIKÓW ZAWODÓW	9
Artykuł 6 KOSZTY OSÓB OFICJALNYCH	9
Artykuł 7 LICENCJE I UPRAWNIENIA OSÓB OFICJALNYCH	11
Artykuł 8 KURSY I SEMINARIA OSÓB OFICJALNYCH	12
Artykuł 9 EWIDENCJA OSÓB OFICJALNYCH	14
Artykuł 10 OSOBY OFICJALNE Z UPRAWNIENIAMI MIĘDZYNARODOWYMI	15
Artykuł 11 OCENA DZIAŁALNOŚCI OSOBY OFICJALNEJ	15
Artykuł 12 ODZNAKI SĘDZIOWSKIE	16
Artykuł 13 HONOROWA STATUETKA KOLEGIUM SĘDZIÓW	16
ROZDZIAŁ II SĘDZIOWIE	17
Artykuł 14 SĘDZIA JEŹDZIECKI	17
Artykuł 15 KLASY SĘDZIOWSKIE	18
Artykuł 16 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI UJEŹDŻENIA	20
Artykuł 17 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI SKOKÓW PRZEZ PRZESZKODY	21

Artykuł 18 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI WSZECHESTRONNEGO KONKURSU KONIA WIERZCHOWEGO.....	23
Artykuł 19 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI POWOŻENIA.....	25
Artykuł 20 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI WOLTYŻERKI	27
Artykuł 21 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI SPORTOWYCH RAJDÓW KONNYCH	28
Artykuł 22 UPRAWNIENIA SĘDZIÓW Z KLASĄ 1	29
Artykuł 23 SĘDZIA PROMOTOR	29
Artykuł 24 EGZAMIN PROMOCYJNY	30
Artykuł 25 WYKŁADOWCY KURSÓW PODSTAWOWYCH I SEMINARIÓW LICENCYJNYCH SĘDZIOWSKICH.....	31
Artykuł 26 KOMISJA SĘDZIOWSKA	32
Artykuł 27 ZESPÓŁ ORZEKAJĄCY KOMISJI SĘDZIOWSKIEJ	32
Artykuł 28 SĘDZIA GŁÓWNY ZAWODÓW.....	32
Artykuł 29 ZASTĘPCA SĘDZIEGO GŁÓWNEGO	33
Artykuł 30 DELEGAT SĘDZIOWSKI PZJ/WZJ.....	34
Artykuł 31 ARBITER STYLU JEŹDŹCA, KWALIFIKATOR, ARBITER STYLU KONIA	35
Artykuł 32 WYPOSAŻENIE SĘDZIEGO	35
Artykuł 33 STRÓJ SĘDZIOWSKI	35
Artykuł 34 SĘDZIOWIE SENIORZY	35
ROZDZIAŁ III KOMISARZE	36
Artykuł 35 DZIAŁANIA KOMISARZY JEŹDZIECKICH	36

Artykuł 36 KOMISARZ JEŹDZIECKI	37
Artykuł 37 KLASY KOMISARZY	37
Artykuł 38 UPRAWNIENIA KOMISARZA I WYMOGI PROMOCYJNE	37
Artykuł 39 KOMISARZ PROMOTOR	38
Artykuł 40 KURSY I SEMINARIA KOMISARZY	39
Artykuł 41 WYKŁADOWCY KURSÓW/SEMINARIÓW DLA KOMISARZY	39
Artykuł 42 KOMISARZ GENERALNY PZJ.....	40
Artykuł 43 SZEF KOMISARZY ZAWODÓW	40
Artykuł 44 KOMISARZ ZAWODÓW	41
Artykuł 45 WYPOSAŻENIE KOMISARZA	41
Artykuł 46 STRÓJ KOMISARZA.....	42
ZAŁĄCZNIK I - MINIMALNY SKŁAD OSÓB OFICJALNYCH.....	43
ZAŁĄCZNIK II – IDENTYFIKATOR KOMISARZA PZJ	50
ZAŁĄCZNIK III - PRZEPISY PRZEJŚCIOWE	51

Polski Związek Jeździecki prosi wszystkie osoby zaangażowane w jakikolwiek sposób w sporty konne, o przestrzeganie poniżej przedstawionego kodeksu oraz zasady, że dobrostan konia jest najważniejszy.

Dobrostan konia musi być zawsze uwzględniany w sportach konnych i nie może być podporządkowany współzawodnictwu sportowemu ani celom komercyjnym.

KODEKS POSTĘPOWANIA Z KONIEM

- I. Na wszystkich etapach treningu i przygotowań konia do startów, dobrostan konia musi stać ponad wszelkimi innymi wymaganiami. Dotyczy to stałej opieki, metod treningu, starannego obrządku, kucia oraz transportu.
- II. Konie i jeźdźcy muszą być zdrowi, kompetentni i wytrenowani, zanim wezmą udział w zawodach. Dotyczy to także stosowanych leków, środków medycznych oraz zabiegów chirurgicznych zagrażających dobrostanowi konia lub ciąży klaczy, oraz przypadków nadużywania pomocy medycznej.
- III. Zawody nie mogą zagrażać dobrostanowi konia. Należy zwracać szczególną uwagę na teren zawodów, stan techniczny podłoża, warunki stajenne i atmosferyczne, kondycję koni i ich bezpieczeństwo, także podczas podróży powrotnej z zawodów.
- IV. Należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić koniom staranną opiekę po zakończeniu zawodów, a także humanitarne traktowanie po zakończeniu kariery sportowej. Dotyczy to właściwej opieki weterynaryjnej, leczenia obrażeń odniesionych na zawodach, spokojnej starości, ewentualnie eutanazji.
- V. Polski Związek Jeździecki usilnie zachęca wszystkie osoby działające w jeździectwie do stałego podnoszenia swojej wiedzy oraz umiejętności dotyczących wszelkich aspektów współpracy z koniem.

ROZDZIAŁ I PRZEPISY WSTĘPNE

Artykuł 1 WPROWADZENIE

Niniejsze przepisy regulują funkcjonowanie osób oficjalnych Polskiego Związku Jeździeckiego, które są powoływane do pełnienia określonych funkcji na zawodach jeździeckich w celu rozegrania ich zgodnie z obowiązującymi przepisami PZJ.

Osoby oficjalne podlegają Kolegium Sędziów Polskiego Związku Jeździeckiego (KS PZJ) z wyłączeniem nadawania :

- uprawnień delegatom technicznym, gospodarzom toru, lekarzom weterynarii, arbitrom stylu jeźdźca, arbitrom stylu konia, kwalifikatorom,
- uprawnień wykładowców na kursach i seminariach dla delegatów technicznych, gospodarzy toru i lekarzy weterynarii,
- uprawnień promotorów przy awansie dla delegatów technicznych, gospodarzy toru i lekarzy weterynarii.

Osobami oficjalnymi powoływanymi na zawody są:

- sędziowie: sędzia główny, sędzia delegat PZJ/WZJ, członkowie komisji sędziowskiej; sędziowie pomocniczy, arbitrzy stylu jeźdźca, arbitrzy stylu konia,
- komisarze: szef komisarzy, komisarze,
- delegat techniczny, asystent delegata technicznego,
- gospodarz toru i asystenci gospodarza toru,
- delegat weterynaryjny, członkowie komisji weterynaryjnej, lekarz weterynarii zawodów.

Artykuł 2 KOLEGIUM SĘDZIÓW PZJ

1. Kolegium Sędziów PZJ jest powoływane przez Zarząd PZJ:
 - działa w oparciu o Regulamin Kolegium Sędziów PZJ,
 - współpracuje z Kolegiami Sędziów Wojewódzkich Związków Jeździeckich,
 - współpracuje z komisjami sportowymi konkurencji jeździeckich,
 - proceduje zmiany w przepisach i regulaminach zgodnie z przyjętymi zasadami,
 - zatwierdza, osoby oficjalne na zawody ogólnopolskie,
 - opiniuje (w zakresie składu osób oficjalnych) propozycje zawodów międzynarodowych przed wysłaniem ich do zatwierdzenia przez biuro PZJ do FEI,
 - nadaje klasy sędziom/komisarzom,
 - opiniuje i zatwierdza zgłoszenia kandydatów na kursy promocyjne FEI,

- nadaje/ pozbawia uprawnienia promotorów,
- nadaje/pozbawia uprawnienia wykładowców kursów podstawowych i seminariów licencyjnych,
- organizuje/zatwierdza kursy podstawowe i seminaria licencyjne,
- dokonuje oceny osób oficjalnych,
- nadaje wyróżnienia i nagrody, lub zgłasza takie wnioski do zarządu PZJ,
- wnioskuje do Zarządu o zawieszenie licencji sędziowskich/ /komisarycznych,
- rozpatruje wszelkie zgłoszenia dotyczące pracy osób oficjalnych podlegających KS PZJ na wszystkich zawodach (regionalnych, ogólnopolskich, międzynarodowych) organizowanych w kraju, skierowanych do KS PZJ oraz decyduje o dalszym toku postępowania,
- podejmuje decyzje dotyczące spraw związanych przebiegiem zawodów w zakresie działań w kontekście zgodności z Regulaminami i Przepisami oraz innymi regulacjami PZJ,
- wnioskuje do Zarządu o zawieszenie/pozbawienie uprawnień osób oficjalnych,
- jest instancją odwoławczą w sprawach kierowanych do KS WZJ,
- jest ostateczną instancją interpretującą wątpliwości co do zapisów regulujących rozgrywanie zawodów we wszystkich konkurencjach,
- podejmuje decyzje dotyczące określenia ważności wyników zawodów,
- jest odpowiedzialne za organizację egzaminów centralnych.

Artykuł 3 KOLEGIUM SĘDZIÓW WZJ

1. Każdy Wojewódzki Związek Jeździecki powołuje kolegium sędziów, które organizuje pracę sędziów na swoim terenie.
2. KS WZJ jest powoływane zgodnie ze statutem lub przyjętym regulaminem wyboru władz okręgu.
3. Kolegium Sędziów WZJ:
 - prowadzi ewidencję sędziów działających na terenie danego WZJ,
 - zatwierdza propozycje zawodów regionalnych,
 - organizuje kursy podstawowe i seminaria licencyjne,
 - zgłasza sędziów kandydatów do awansu,
 - dokonuje oceny sędziów,
 - wnioskuje do KS PZJ o podjęcie działań w stosunku do osób oficjalnych zgodnie z właściwością KS PZJ,
 - podejmuje decyzje dotyczące określenia ważności wyników zawodów regionalnych rozgrywanych na terenie danego WZJ-tu,
 - rozpatruje wszelkie zgłoszenia dotyczące pracy osób oficjalnych na

zawodach regionalnych i towarzyskich, skierowane bezpośrednio do KS WZJ oraz decyduje o dalszym toku postępowania,

- jest odpowiedzialne za organizację egzaminów promocyjnych leżących w gestii WZJ.

Artykuł 4 OBSADY OSÓB OFICJALNYCH.

1. Minimalny obowiązkowy skład osób oficjalnych na zawodach różnej rangi dla każdej z konkurencji zawiera Załącznik I do niniejszych przepisów.
2. Kolegium Sędziów PZJ powołuje w porozumieniu z organizatorem osoby oficjalne na zawody rangi:
 - Mistrzostwa Polski,
 - Puchar Polski,
 - Halowe Mistrzostwa Polski,
 - Halowy Puchar Polski,
 - Finał Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży.
3. Kolegium Sędziów PZJ w porozumieniu z organizatorem wyznacza delegata sędziowskiego PZJ na zawody ogólnopolskie.
4. Kolegium Sędziów WZJ w porozumieniu z organizatorem wyznacza delegata sędziowskiego WZJ na zawody regionalne.
5. Osoby oficjalne, poza wskazanymi w punktach 3,4 proponowane są przez organizatora, a zatwierdzane przez KS PZJ/WZJ.
6. O każdej zmianie w składzie osób oficjalnych organizator zobowiązany jest powiadomić i uzyskać akceptację Kolegium Sędziów PZJ/WZJ.
7. Uzgodnienie z osobami oficjalnymi powołania na zawody oraz ustalenie terminu przyjazdu należy do obowiązków organizatora zawodów.
8. Osoba oficjalna, która nie może przyjąć funkcji, do pełnienia której została wyznaczona, musi najpóźniej (jeżeli to możliwe) 14 dni przed terminem rozpoczęcia zawodów poinformować o tym organizatora zawodów, sędziego głównego i właściwe KS. Osoba zastępująca musi być wyznaczona z zachowaniem wymogów opisanych powyżej.
9. Osoby oficjalne na zawodach Kalendarza PZJ mogą pełnić tylko jedną funkcję, do której zostały powołane (wyjątki poza przypadkami opisanymi w zał. I stanowią arbitrzy stylu jeźdźca i konia, którzy mogą pełnić inne funkcje osób oficjalnych zgodnie ze swoimi uprawnieniami).
10. Osoba oficjalna na zawodach krajowych (regionalnych i ogólnopolskich) nie może wykonywać w czasie trwania zawodów zadań, które przeczą zasadzie „fair play” rywalizacji sportowej, a w szczególności zabrania się trenowania, rozprężania zawodników oraz startowania w tych zawodach.
11. Udział osoby oficjalnej z innej federacji jeździeckiej w zawodach krajowych i międzynarodowych, rozgrywanych w tym samym miejscu i terminie, jest dozwolony za zgodą KS PZJ.
12. Udział osoby oficjalnej z innej federacji jeździeckiej w zawodach

krajowych, gdzie nie jest wymagana obecność takiej osoby oficjalnej, jest dozwolony za zgodą KS PZJ i wymaga posiadania przez zaproszoną osobę licencji gościnnej osoby oficjalnej.

Artykuł 5 WAŻNOŚĆ WYNIKÓW ZAWODÓW

1. Klasyfikacja sportowa zawodników oparta jest na oficjalnych wynikach zawodów. Klasyfikacja ta służy do:
 - przyznania nagród,
 - ustalenia rankingu sportowego zawodników oraz koni,
 - uzyskiwania norm ustalonych dla zdobywania klas sportowych,
 - uzyskiwania kolejnych uprawnień do startów w konkursach.
2. Wyniki zawodów są ważne, jeżeli zawody zostały przeprowadzone zgodnie z warunkami zawartymi w przepisach PZJ. Odpowiedzialność za spełnienie tych warunków ponosi sędzia główny zawodów lub delegat techniczny w wkkw i powożeniu.
3. Wyniki zawodów mogą zostać uznane za nieważne częściowo lub w całości, jeżeli:
 - zawody zostały przeprowadzone w składzie sędziowskim liczbowo mniejszym, niż wymagany,
 - zawody zostały przeprowadzone przez osoby oficjalne nieposiadające wymaganych uprawnień,
 - na oficjalnych wynikach znajdują się zawodnicy, lub konie nieposiadający odpowiednich uprawnień do startu w danym konkursie (próbie) - unieważnienie dotyczy wtedy wyniku pary bez odpowiednich uprawnień,
 - warunki techniczne były niezgodne z wymaganymi dla danego konkursu lub próby,
 - w przypadku pozytywnych wyników badań na doping unieważnienie obejmuje parę zawodnik-koń, której dotyczył wynik badania.
4. Decyzję o unieważnieniu wyników zawodów podejmuje Kolegium Sędziów PZJ w odniesieniu do każdego zawodów lub Kolegium Sędziów WZJ w przypadkach dotyczących zawodów regionalnych rozpatrywanych przez KS WZJ.

Artykuł 6 KOSZTY OSÓB OFICJALNYCH

1. Organizator zawodów ponosi pełne koszty:
 - ekwiwalentu,
 - podróży,
 - zakwaterowania,
 - wyżywienia,osób oficjalnych wymaganych do przeprowadzenia zawodów.
2. Ekwiwalent i koszt podróży gospodarza/asystenta toru zawarty jest

w kwocie wynagrodzenia za projekt toru przeszkód i prace wykonane podczas zawodów, którą gospodarz toru ustala bezpośrednio z organizatorem zawodów.

3. Ekwiwalent i koszt podróży lekarza weterynarii zawarty jest w kwocie wynagrodzenia, którą lekarz weterynarii zawodów ustala bezpośrednio z organizatorem zawodów.
4. Ekwiwalent i wyżywienie przysługuje za każdy dzień faktycznej i wymaganej obecności osoby oficjalnej (niezależnie od tego czy w danym dniu rozgrywane są konkursy, próby, itp.).
5. Jeżeli na zawodach przeprowadzany jest przegląd koni, który odbywa się w przeddzień rozpoczęcia zawodów, to obecnym na przeglądzie osobom oficjalnym należy się ekwiwalent za ten dzień. Osoby oficjalne, których obecność na przeglądzie jest konieczna to sędzia główny (komisja sędziowska w przypadku WKKW, powożenia), sędzia PZJ, delegat weterynaryjny, lekarze weterynarii i komisarze.
6. Na zawodach krajowych stawka brutto ekwiwalentu dziennego wynosi 5%, przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce, ustalonego za rok poprzedni przez GUS. Dzienny ekwiwalent sędziowski w roku bieżącym jest podany w załączniku do pobrania ze strony internetowej PZJ.
7. Osobom oficjalnym przysługuje wymieniony w poniższej tabeli % stawki dziennej ekwiwalentu:

Sędzia główny (wyjątek WKKW i powożenie), delegat techniczny WKKW i powożenie	175 %
Sędzia główny WKKW i powożenie, sędzia PZJ/WZJ, delegat techniczny (skoki, SRK)	150 %
Członkowie komisji sędziowskiej	100%
Szef Komisarzy, komisarze zawodów	
Sędziowie przy przeszkodach w WKKW i powożeniu	

8. Na zawodach międzynarodowych w Polsce stawka dziennego ekwiwalentu dla osób powołanych przez FEI jest zgodna z Przepisami FEI w danej konkurencji. Sędzia polski nie posiadający uprawnień FEI, zatwierdzony przez FEI na zawody międzynarodowe rozgrywane w Polsce otrzymuje stawkę dziennego ekwiwalentu zgodną z Przepisami PZJ.
9. Na zawodach krajowych ekwiwalent przysługuje za czas pracy do 10 godzin. Jeżeli czas pracy sędziów i komisarzy przekroczy 10 godzin organizator zobowiązany jest wypłacić dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 15 % stawki dziennego ekwiwalentu za każdą dodatkową godzinę pracy. Jeżeli ze zgłoszeń przesłanych do organizatora wynika, że czas pracy sędziów i komisarzy przekroczy 12 godzin organizator zobowiązany jest zapewnić dodatkowych sędziów i komisarzy.
10. Koszty podróży:
 - za przyjazd samochodem - wg oficjalnej stawki kilometrowej zgodnie z liczbą przejechanych kilometrów. Jeżeli jednym samochodem przejechało kilka osób, to zwrot kosztów przejazdu przysługuje tylko jednej z nich,
 - inne środki komunikacji rozliczane są zgodnie z ceną biletu.
11. Zakwaterowanie i wyżywienie:
 - Organizator zobowiązany jest zapewnić osobom oficjalnym pokoje 1-2 osobowe z łazienką oraz 3 posiłki dziennie. Jeżeli organizator nie zapewnia wyżywienia, należy się ekwiwalent w wysokości 95 PLN/dzień.
 - W przypadku, gdy komisarze muszą pozostać na noc w miejscu rozgrywania zawodów, organizator zobowiązany jest zapewnić komisarzom odpowiednie miejsce do spania w bezpośrednim sąsiedztwie stajni.

Artykuł 7 LICENCJE I UPRAWNIENIA OSÓB OFICJALNYCH

1. Do pełnienia na zawodach funkcji wymienionych w art. 4, niezbędne jest posiadanie aktualnej licencji osoby oficjalnej PZJ (nie dotyczy lekarzy wet. na zawodach regionalnych, którzy zgodnie z Przepisami Weterynaryjnymi PZJ nie muszą posiadać uprawnień PZJ i lekarzy wet. Konkurencji Sportowe Rajdy Konne, gdzie obowiązek posiadania licencji PZJ dotyczy Przewodniczącego Komisji Weterynaryjnej).
2. Licencja wydawana jest przez biuro PZJ na wniosek osoby zainteresowanej, posiadającej ważne uprawnienia osoby oficjalnej na kolejne dwa lata kalendarzowe (od 1 stycznia do 31 grudnia roku następnego), po upływie terminu ważności posiadanych uprawnień:
 - po ukończeniu kursu podstawowego/seminarium licencyjnego w IV kwartale danego roku są ważne do końca roku i przez następne dwa lata kalendarzowe,

- po ukończeniu kursu podstawowego/seminarium licencyjnego do końca III kwartału danego roku ważne są w tym i następnym roku kalendarzowym,
3. Wyjątkiem jest licencja Lekarza Weterynarii PZJ, która jest nadawana na 3 lata.
 4. Uzyskanie promocji na wyższą klasę uprawnień nie przedłuża okresu ich ważności.
 5. Licencja osoby oficjalnej nadawana jest oddzielnie dla każdej konkurencji.
 6. Opłata za licencję pobierana jest przez biuro PZJ. Koszt licencji ustalany jest przez Zarząd PZJ i publikowany na stronie internetowej związku.
 7. Warunki otrzymania licencji:
 - posiadanie ważnych krajowych uprawnień osoby oficjalnej w danej konkurencji jeździeckiej nabytych w wyniku ukończenia kursu podstawowego lub seminarium licencyjnego,
 - wniesienie opłaty za licencję zgodnie z cennikiem PZJ,
 - przesłanie do biura PZJ wniosku o wydanie licencji.
 8. Jeżeli sędzia posiada uprawnienia komisarza w danej konkurencji oraz uprawnienia arbitra stylu jeźdźca, arbitra stylu konia, kwalifikatora to wnosi tylko jedną opłatę licencyjną.
 9. Otrzymanie licencji przez gospodarzy toru/delegatów technicznych wymaga spełnienia dodatkowych warunków, opisanych w przepisach o gospodarzach toru oraz w przepisach o delegatach technicznych.
 10. Otrzymanie licencji przez lekarzy weterynarii wymaga spełnienia dodatkowych warunków, opisanych w przepisach weterynaryjnych.
 11. Otrzymanie licencji przez arbitra stylu konia (który nie ma uprawnień sędziego) wymaga spełnienia dodatkowych warunków, opisanych w Regulaminie zdobywania uprawnień arbitra stylu jeźdźca, arbitra stylu konia, kwalifikatora.

Artykuł 8 KURSY I SEMINARIA OSÓB OFICJALNYCH

1. Zorganizowaną formą zdobywania i przedłużenia lub odnowienia ważności uprawnień osób oficjalnych są następujące typy szkoleń:
 - 1.1. Dla sędziów:
 - kurs podstawowy dla sędziów - dający uprawnienia sędziowskie oraz komisaryczne,
 - seminarium licencyjne - przedłużające, odnawiające ważność uprawnień sędziowskich.
 - 1.2. Dla komisarzy:
 - kurs podstawowy - dający uprawnienia sędziowskie oraz komisaryczne,
 - kurs komisaryczny doszkalający, przy promocji na klasę 2, po spełnieniu wymogów opisanych w Rozdz. III, Art. 38, pkt 2.1.,

- seminarium licencyjne - przedłużające, odnawiające ważność uprawnień komisarycznych.
2. Kursy podstawowe i seminaria licencyjne muszą być organizowane oddzielnie dla każdej z konkurencji. Istnieje możliwość przeprowadzenia wspólnych bloków tematycznych w przypadku omawiania zasad konkurencji ujeżdżenia na kursach podstawowych w konkurencji WKKW i ujeżdżenia lub zasad konkurencji skoków przez przeszkody podczas kursów podstawowych w konkurencji WKKW i skoków oraz przepisów wspólnych dla wszystkich konkurencji (ogólne, weterynaryjne, itp.).
 3. Kursy podstawowe nie mogą pełnić roli seminarium licencyjnego, w którym udział jest warunkiem przedłużenia ważności uprawnień sędziowskich.
 4. Biuro PZJ prowadzi ewidencję wszystkich szkoleń dla osób oficjalnych. Zamiar zorganizowania szkolenia musi zostać zgłoszony za pośrednictwem właściwego WZJ do biura PZJ na obowiązującym formularzu. Po zatwierdzeniu przez KS PZJ składu wykładowców, biuro PZJ nadaje numer szkolenia, a informacja o kursie lub seminarium jest publikowana na stronie internetowej PZJ.
 5. Kursy podstawowe i seminaria nadające lub przedłużające ważność uprawnień osób oficjalnych mogą prowadzić osoby, posiadające uprawnienia nadane przez KS PZJ do prowadzenia tych szkoleń. Szczegółowe wymogi regulujące funkcjonowanie wykładowców opisane są w rozdziałach dla każdej z grup osób oficjalnych.
 6. Stawka dzienna wynagrodzenia wykładowcy kursów dla osób oficjalnych PZJ zostaje ustalona w wysokości czterokrotnego dziennego podstawowego ekwiwalentu sędziego.
 7. Organizator wyznacza wykładowcę kursu/seminarium. Wykładowcą musi zostać osoba z listy wykładowców kursów/seminariów opublikowanej na stronie PZJ.
 8. Organizator jest odpowiedzialny za zapewnienie wykładowcom zakwaterowania i wyżywienia.
 9. Kurs podstawowy
 - 9.1. Program kursu dla danej konkurencji jest zatwierdzany przez KS PZJ.
 - 9.2. Warunkiem ukończenia kursu jest zdanie egzaminu końcowego.
 - 9.3. Wykładowca jest odpowiedzialny za przeprowadzenie kursu podstawowego zgodnie z obowiązującym programem.
 - 9.4. Ukończenie kursu daje podstawę do uzyskania krajowych uprawnień sędziowskich i komisarycznych oraz nadania 3 klasy sędziowskiej - po odbyciu wymaganej praktyki oraz 3 klasy komisarycznej.
 - 9.5. Uczestnicy kursu zobowiązani są do dostarczenia wymaganej dokumentacji organizatorowi przed rozpoczęciem kursu.
 - 9.6. Organizator zobowiązany jest wysłać protokół z kursu do biura PZJ w ciągu 14 dni od daty ukończenia kursu.

- 9.7. Po zdaniu egzaminu i dostarczeniu kompletu wymaganych dokumentów do biura PZJ, dane nowo mianowanych osób oficjalnych są umieszczane w ewidencji prowadzonej przez biuro PZJ i publikowane na stronie internetowej Związku.
10. Seminarium licencyjne
- 10.1. Program seminarium licencyjnego jest przygotowywany przez wykładowcę seminarium, z zachowaniem wytycznych KS PZJ w zakresie kwestii wymagających omówienia podczas szkolenia.
- 10.2. Wykładowca może w uzgodnieniu z organizatorem zaprosić doświadczone osoby oficjalne nieposiadające uprawnień do prowadzenia seminarium (np. gospodarza toru, lekarza weterynarii) do współprowadzenia bloków tematycznych.
- 10.3. Wykładowca jest odpowiedzialny za:
- przeprowadzenie seminarium licencyjnego zgodnie z obowiązującymi wytycznymi KS PZJ i wg samodzielnie przygotowanego programu,
 - sporządzenie i podpisanie listy uczestników seminarium licencyjnego wraz z podpisami poświadczającymi obecność, wg obowiązującego wzoru.
- 10.4. Organizator zobowiązany jest wysłać do biura PZJ listę uczestników seminarium licencyjnego w ciągu 14 dni od daty ukończenia seminarium.
- 10.5. Ukończenie seminarium licencyjnego daje podstawę do przedłużenia ważności krajowych uprawnień osoby oficjalnej.
11. Seminarium doszkolące
- 11.1. Dla wszystkich grup osób oficjalnych mogą być organizowane seminaria doszkolące, które służą poszerzeniu i aktualizacji wiedzy.
- 11.2. Ukończenie seminarium doszkolącego nie powoduje przedłużenia ważności krajowych uprawnień sędziowskich.

Artykuł 9 EWIDENCJA OSÓB OFICJALNYCH

1. Centralną ewidencję osób oficjalnych zawierającą uprawnienia, licencje, odbyte szkolenia, promocje, dane adresowe prowadzi biuro PZJ - zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.
2. KS PZJ przekazuje na bieżąco do biura PZJ informacje o nadanych klasach, zmianach w uprawnieniach osób oficjalnych (promotorów, wykładowców).
3. Aktualne licencje i uprawnienia są publikowane na internetowej stronie PZJ.
4. Osoby oficjalne mogą pełnić funkcje na zawodach zgodnie ze zdobytymi uprawnieniami od momentu opublikowania na stronie internetowej PZJ faktu ich otrzymania.
5. Osoba oficjalna zmieniająca nazwisko, dane kontaktowe (adres zamieszkania, telefon lub adres mailowy) zobowiązana jest zawiadomić o tym na piśmie biuro PZJ.

Artykuł 10 OSOBY OFICJALNE Z UPRAWNIENIAMI MIĘDZYNARODOWYMI

1. Osoba oficjalna, która pełni funkcję na zawodach międzynarodowych rozgrywanych według przepisów FEI (FEI - Federation Equestre Internationale - Międzynarodowa Federacja Jeździecka) musi posiadać uprawnienia nadane przez Międzynarodową Federację Jeździecką za wyjątkiem osób w punkcie poniżej.
2. Osoby Oficjalne z uprawnieniami krajowymi (klasa 1 lub państwowa, lub niższa w przypadku komisarzy,) mogą być również wyznaczane do pełnienia oficjalnych funkcji na zawodach międzynarodowych, pod warunkiem, że przepisy FEI danej konkurencji dopuszczają taką możliwość.
3. Procedura zdobywania i utrzymania uprawnień międzynarodowych jest opisana w przepisach FEI poszczególnych konkurencji jeździeckich.
4. Aplikacje kandydatów na kursy FEI przesyła biuro PZJ, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Kolegium Sędziów PZJ.
5. Warunkiem zgłoszenia kandydata na kurs promocyjny FEI jest:
 - posiadanie aktualnej licencji w danej konkurencji jeździeckiej,
 - spełnienie wymogów dotyczących promocji zawartych w przepisach FEI danej konkurencji jeździeckiej,
 - posiadanie min. klasy:
 - sędziowie – klasa 1 sędziowska,
 - komisarze – klasa 1 komisaryczna,
 - gospodarze toru – klasa 1 gospodarza toru w danej konkurencji,
 - lekarze weterynarii – status Lekarza Weterynarii PZJ,
 - aktywność funkcyjna połączona z przestrzeganiem wysokich norm etycznych.
6. Międzynarodowe uprawnienia są uwidocznione w ewidencji osób oficjalnych prowadzonej przez biuro FEI/PZJ.

Artykuł 11 OCENA DZIAŁALNOŚCI OSOBY OFICJALNEJ

1. Ocena działalności osoby oficjalnej przeprowadzana jest:
 - w przypadku awansu sędziego - przez sędziego-promotora,
 - w przypadku awansu komisarza - przez komisarza-promotora,
 - w przypadku wszelkich spraw dotyczących pracy osób oficjalnych na zawodach skierowanych do KS PZJ/KS WZJ - przez właściwe kolegia.
2. W przypadku oceny działalności merytorycznej lub postawy etycznej sędziego/komisarza, KS PZJ/KS WZJ może:
 - wysłać list gratulacyjny,
 - wystąpić do Kapituły Odznaczeń PZJ z wnioskiem o nadanie Polskiej Honorowej Odznaki Jeździeckiej Srebrnej lub Złotej,

- wysłać list pouczający,
 - zastosować karę upomnienia, nagany, nagany z ostrzeżeniem,
 - odrzucić wniosek awansowy,
 - skierować na seminarium doszkalające,
 - skierować na egzamin kontrolny,
 - cofnąć uprawnienia promotora, wykładowcy (tylko KS PZJ),
 - podjąć decyzję o zakazie pełnienia funkcji sędziego głównego lub sędziego delegata PZJ/ WZJ na określony czas,
 - zawiesić licencję (tylko KS PZJ),
 - wystąpić do Zarządu PZJ o skierowanie wniosku do FEI o wykreślenie osoby oficjalnej z listy FEI,
 - wnioskować do Zarządu PZJ o zawieszenie, pozbawienie uprawnień sędziowskich/komisarycznych,
 - skierować sprawę do Rzecznika Dyscyplinarnego PZJ,
3. W przypadku pozostałych osób oficjalnych (delegata technicznego, gospodarza toru, ASJ, ASK kwalifikatora) KS PZJ może:
- wysłać list gratulacyjny;
 - wystąpić do Kapituły Odznaczeń PZJ z wnioskiem o nadanie Polskiej Honorowej Odznaki Jeździeckiej Srebrnej lub Złotej,
 - wysłać list pouczający,
 - zastosować karę upomnienia, nagany, nagany z ostrzeżeniem,
 - wnioskować do komisji dyscypliny o skierowanie na seminarium doszkalające,
 - wnioskować o skierowanie na egzamin kontrolny,
 - wnioskować o cofnięcie uprawnienia promotora, wykładowcy,
 - wnioskować o zawieszenie licencji osoby oficjalnej,
 - wnioskować o zawieszenie/pozbawienie uprawnień osoby oficjalnej,
 - wystąpić do Zarządu PZJ o skierowanie wniosku do FEI o wykreślenie osoby oficjalnej z listy FEI,
 - skierować sprawę do Rzecznika Dyscyplinarnego PZJ.

Od decyzji KS PZJ przysługuje odwołanie do Zarządu PZJ w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji, od decyzji KS WZJ do KS PZJ.

Artykuł 12 ODZNAKI SĘDZIOWSKIE

1. Osobom, które uzyskały uprawnienia sędziowskie i złożyły ślubowanie sędziowskie przysługuje prawo noszenia odznaki sędziowskiej.
2. Odznaki nie mogą być noszone w okresie kary zawieszenia licencji osoby oficjalnej.

Artykuł 13 HONOROWA STATUETKA KOLEGIUM SĘDZIÓW

1. Wyróżnieniem nadawanym aktywnym osobom oficjalnym z wieloletnią praktyką, którzy zasłużyli się w szczególny sposób dla

rozwoju jeździectwa w Polsce, jest Honorowa Statuetka Kolegium Sędziów.

2. Honorowa Statuetka jest wyrazem uznania postawy etycznej, wiedzy, bezstronności, niezależności i sprawności sędziowskiej, umiejętności i dużego zaangażowania w sędziowaniu oraz współpracy z Kolegium Sędziów. Przy podejmowaniu decyzji o uhonorowaniu statuetką należy wziąć dodatkowo pod uwagę działania podejmowane przez osoby oficjalne poza zawodami, tj. w procesie edukacji, tworzenia dokumentów regulujących funkcjonowanie osób oficjalnych. Dodatkowym argumentem powinno także być docenienie przez Międzynarodową Federację Jeździecką, wyrażone przez zapraszanie do pełnienia funkcji osoby oficjalnej na zawodach najwyższej rangi, jak Igrzyska Olimpijskie, Mistrzostwa Świata, Kontynentu.
3. Statuetka honorowa może być przyznana po 25 latach aktywnej działalności sędziowskiej.
4. Statuetkę honorową przyznaje w tajnym głosowaniu Kolegium Sędziów PZJ w pełnym składzie członków. Wymagana jest zwykła większość głosów.
5. Statuetki honorowe są numerowane. Ewidencję prowadzi Biuro PZJ.
6. Wniosek o przyznanie honorowej statuetki mają prawo składać KS PZJ i KS WZJ. Wniosek powinien być uzasadniony oraz poparty pozytywnym zaopiniowaniem przez trzech sędziów o najwyższych uprawnieniach i długim stażu sędziowskim.
7. Wręczenie statuetek honorowych winno być organizowane w sposób uroczysty w czasie zawodów lub innych oficjalnych imprez jeździeckich.

ROZDZIAŁ II SĘDZIOWIE

Artykuł 14 SĘDZIA JEŹDZIECKI

1. Sędzią jeździeckim może zostać osoba:
 - pełnoletnia,
 - posiadająca przynajmniej średnie wykształcenie,
 - posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych,
 - korzystająca z pełni praw publicznych,
 - która pisemnie zobowiąże się do przestrzegania postanowień statutu, przepisów i regulaminów PZJ,
 - która pisemnie wyrazi zgodę na poddanie się odpowiedzialności dyscyplinarnej określonej przepisami PZJ,
 - posiadająca jedną z poniższych odznak/klas/uprawnień:
 - odznaka jeździecka,

- klasa/licencja sportowa w jeździectwie w danej konkurencji,
- jeździeckie uprawnienia szkoleniowca PZJ,
- wykształcenie w kierunku hodowli/sportu konnego,
- która ukończy podstawowy kurs sędziowski w jednej z konkurencji jeździeckich, odbędzie przewidzianą praktykę na zawodach, zda egzamin na zawodach wyznaczonych przez właściwe KS WZJ i złoży ślubowanie o poniższej treści:

„Ślubuję uroczyście, pełnić sumiennie obowiązki sędziego jeździectwa, dbając o dobrostan koni, podejmować decyzje zgodnie z wszelkimi obowiązującymi przepisami jeździeckimi, być sędzią przyjaznym i sprawiedliwym, kierować się bezstronnością, zasadami etyki oraz zawsze przestrzegać zasady fair play.”

Artykuł 15 KLASY SĘDZIOWSKIE

1. Pełnienie funkcji osób oficjalnych na zawodach jeździeckich, zależy od posiadanej klasy sędziowskiej.
2. Uprawnienia sędziego jeździeckiego w każdej z konkurencji określają cztery klasy sędziowskie, wymienione poniżej w kolejności ich nadawania:
 - klasa 3
 - klasa 2
 - klasa 1
 - klasa państwowa - P
3. Klasy sędziowskie nadaje Kolegium Sędziów Polskiego Związku Jeździeckiego (KS PZJ).
4. Nadanie klasy 3.
 - 4.1. Nadanie klasy 3 następuje po spełnieniu poniższych warunków:
 - ukończenie podstawowego kursu sędziowskiego, odbycie praktyki na zawodach pod okiem sędziego opiekuna wyznaczonego przez KS WZJ (minimum na 3 zawodach) a następnie, na wniosek opiekuna zdanie egzaminu na zawodach wyznaczonych przez właściwe KS WZJ,
 - dostarczenie do biura PZJ wniosku o wydanie licencji osoby oficjalnej wraz z wymaganymi dokumentami,
 - wniesieniu opłaty za licencję sędziego.
 - 4.2. Jeżeli kandydat na sędziego nie złoży wniosku, o którym mowa w punkcie 4.1. do 12 m-cy od daty zdania egzaminu, traci prawo do uzyskania uprawnień sędziowskich.
5. Nadanie klasy 2.
 - 5.1. Sprawy administracyjne związane z promocją z klasy 3 na klasę 2 sędziowską prowadzi macierzysty WZJ sędziego.
 - 5.2. Klasę 2 sędziowską nadaje KS PZJ na wniosek KS WZJ.

5.3. Obowiązkiem KS WZJ jest weryfikacja wniosków promocyjnych pod kątem spełnienia warunków promocji przez kandydata.
Dokumentacja musi być zarchiwizowana i dostępna na wniosek zainteresowanego lub KS PZJ.

5.4. Nadanie klasy 2 w danej konkurencji jeździeckiej następuje po spełnieniu poniższych warunków:

- wybór promotora z listy KS PZJ,
- realizacja ścieżki promocyjnej wg wymogów danej konkurencji - szczególnie opisane są w artykułach 16-21 niniejszych przepisów,
- uzyskanie pozytywnej opinii promotora dotyczącej promocji,
- złożenie dokumentacji promocyjnej w KS WZJ (opinia promotora o kandydacie, wykaz pełnionych funkcji wymaganych podczas realizacji ścieżki promocyjnej, wymagane opinie sędziów, wniosek promotora o skierowanie kandydata na egzamin promocyjny),
- zdanie egzaminu promocyjnego,
- przesłanie przez KS WZJ do KS PZJ drogą elektroniczną (skany) wniosku KS WZJ o nadanie klasy 2 wraz z protokołem z egzaminu promocyjnego i dokumentacją promocyjną opisaną powyżej.

5.5. Egzamin promocyjny z klasy 3 na 2 jest organizowany przez KS WZJ.

6. Nadanie klasy 1.

6.1. Sprawy administracyjne związane z promocją z klasy 2 na klasę 1 prowadzi promotor z listy promotorów PZJ w danej konkurencji.

6.2. Warunkiem awansu z klasy 2 na klasę 1 sędziowską jest:

- wybór promotora z listy KS PZJ,
- zrealizowanie ustalonego przez promotora programu awansowego z uwzględnieniem wymogów podanych w niniejszych przepisach,
- uzyskanie pozytywnej opinii promotora dotyczącej promocji zawierającej ocenę sędziego i opis jego doświadczeń sędziowskich,
- przesłanie przez KS WZJ do KS PZJ wniosku promotora o skierowanie kandydata na egzamin centralny oraz pozostałej dokumentacji promocyjnej (opinia promotora o kandydacie, opinia KS WZJ o kandydacie, wykaz pełnionych funkcji wymaganych podczas realizacji ścieżki promocyjnej),
- uzyskanie akceptacji wniosku ze strony KS PZJ i skierowanie na egzamin centralny,
- zdanie egzaminu centralnego.

6.3. Niezależnie od klasy uprawnień i konkurencji, w trakcie jednego dnia zawodów można zaliczyć pełnienie tylko dwóch funkcji wymaganych do awansu.

7. Nadanie klasy państwowej.

7.1. Przyznanie sędziemu klasy państwowej jest docenieniem:

- aktywności sędziowskiej,

- postawy etycznej reprezentowanej przez cały okres działalności,
 - zastług w dziedzinie szkolenia sędziów,
 - powszechnej, dobrej opinii o kandydacie,
- 7.2. Warunkiem przyznania sędziemu klasy państwowej w danej konkurencji jeździeckiej jest:
- posiadanie przez kandydata co najmniej klasy 1 sędziowskiej i aktualnej licencji,
 - pisemna rekomendacja udzielona przez dwóch sędziów posiadających klasę państwową,
 - staż sędziowski powyżej 25 lat,
 - pozytywna opinia KS PZJ.

Artykuł 16 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI UJEŹDŻENIA

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - sekretarza sędziego,
 - asystenta sędziego przy literze C,
 - asystenta komisarza,
 - asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów.
2. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są:
 - 2.1. Posiadanie jednego z poniższych uprawnień:
 - Srebrnej Odznaki Jeździeckiej,
 - dowolnej klasy sportowej w ujeżdżeniu,
 - uprawnień szkoleniowych licencjonowanego instruktora sportu lub licencjonowanego trenera w jeździectwie.
 - 2.2. Pełnienie każdej z poniższych funkcji minimum 2 razy na co najmniej 5 różnych zawodach:
 - sekretarza sędziego,
 - asystenta sędziego przy literze C,
 - komisarza.
 - 2.3. Samodzielne sędziowanie min. 6 koni (z sekretarzem; jako sędzia - praktykant, którego wyniki nie są zaliczane do oficjalnych wyników konkursu) w klasie N,C na zawodach regionalnych lub wyżej.
 - 2.4. Uzyskanie na zawodach regionalnych przynajmniej 2 pozytywnych opinii u różnych sędziów, z klasą min. 1, prowadzących ten konkurs.
 - 2.5. Uzyskanie na zawodach ogólnopolskich w konkursach klasy min. CC, przynajmniej 2 pozytywnych opinii u różnych sędziów, z klasą min. 1, prowadzących ten konkurs.

Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów oraz klasę sędziowanych konkursów. Wymóg ten można zacząć realizować po dwóch latach od uzyskania uprawnień sędziego klasy 3 i zrealizowaniu wymogów

z punktu 2 niniejszego artykułu.

3. Kandydaci, którzy w swojej karierze sportowej zdobyli I klasę sportową w konkurencji ujeżdżenia, mogą realizować praktyki bezzwłocznie po uzyskaniu uprawnień sędziego 3 klasy.
4. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - sędziego głównego na zawodach regionalnych,
 - członka zespołu orzekającego w ZR,
 - członka zespołu orzekającego w konkursach powyżej klasy C pod warunkiem, że jest jedynym sędzią z 2gą klasą - dotyczy tylko ZO,
 - szefa komisarzy,
 - sędziego próby ujeżdżenia w konkurencji WKKW (zgodnie z przepisami konkurencji WKKW),
 - przewidzianych dla sędziego klasy 3.
5. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1 są:
 - 5.1. Zrealizowanie ustalonego przez sędziego-promotora programu awansowego zapewniającego aktywne pełnienie funkcji sędziowskich.
 - 5.2. Sędziowanie minimum 8 razy ZR i lub ZO w okresie nie dłuższym niż 4 lata.
 - 5.3. Uzyskanie na zawodach ogólnopolskich przynajmniej 2 pozytywnych opinii u dwóch sędziów, w klasie C/CC sędziujących ten konkurs z klasą min. 1 (1x klasa C obowiązkowo), na dwóch różnych ZO.
 - 5.4. Uzyskanie na zawodach ogólnopolskich w konkursach klasy min. CS, przynajmniej 1 pozytywnej opinii u sędziego, z klasą min. 1, prowadzącego ten konkurs.
 - 5.5. Zaliczenie praktyki na przeglądzie weterynaryjnym (1x), oraz odprawie technicznej (1x) podczas zawodów rangi MP lub HPP, lub na zawodach międzynarodowych.
 - 5.6. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.
 - 5.7. Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.

Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów oraz klasę sędziowanych konkursów. Wymóg ten można zacząć realizować po dwóch latach od uzyskania uprawnień sędziego klasy 2 i zrealizowaniu pozostałych wymogów.

Artykuł 17 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI SKOKÓW PRZEZ PRZESZKODY

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - sekretarza komisji sędziowskiej,
 - sędziego mierzącego czas,
 - asystenta komisarza,

- asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów,
 - sędziego prowadzącego wyciąg,
 - pod bezpośrednim nadzorem sędziego głównego lub jego zastępcy:
 - sędziego dyktującego błędy,
 - sędziego prowadzącego konkurs,
2. Sędzia klasy 3 może - o ile posiada takie uprawnienia - pełnić funkcje arbitra stylu jeźdźca i arbitra stylu konia.
 3. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są:
 - 3.1. Pełnienie każdej z poniższych funkcji minimum 15 razy, przynajmniej na 15 różnych zawodach,
 - sekretarza komisji sędziowskiej,
 - sędziego mierzącego czas,
 - sędziego prowadzącego wyciąg,
 - asystenta komisarza.
 - 3.2. Odbycie praktyki i przeszkolenia jako asystent u dwóch różnych gospodarzy toru na zawodach rangi ZO/ZR. Rozpoczęcie ścieżki awansowej jest możliwe nie wcześniej niż po upływie 2 lat od uzyskania klasy 3 i zrealizowaniu uprzednio wymogów z punktu 3 oraz wyborze promotora z aktualnej listy.
 - 3.3. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.
 - 3.4. Zdanie egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS WZJ.

Promotor określa ścieżkę promocyjną, która musi być zatwierdzona przez KS WZJ.

4. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - sędziego głównego na zawodach regionalnych,
 - członka komisji sędziowskiej,
 - sędziego przy rowie z wodą,
 - komisarza.
5. Sędziowie z klasą 2 i wyższą są uprawnieni do sędziowania próby skoków w konkurencji WKKW na zawodach krajowych.
6. Sędzia klasy 2 może - o ile posiada takie uprawnienia - pełnić funkcje kwalifikatora.
7. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1:
 - 7.1. Zrealizowanie przez co najmniej 2 lata, na minimum 20 zawodach regionalnych i ogólnopolskich, w tym co najmniej 6 razy jako sędzia główny ZR i 6 razy jako członek komisji sędziowskiej lub sędzia-praktykant na ZO.
 - 7.2. Uzyskanie pozytywnych opinii od co najmniej 3 różnych sędziów głównych ZO.
 - 7.3. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.

7.4. Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.

Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów, klasę sędziowanych konkursów oraz liczbę koni startujących w zawodach.

Rozpoczęcie ścieżki awansowej jest możliwe nie wcześniej niż po upływie 2 lat od uzyskania klasy 2 i zrealizowaniu powyższych wymogów oraz wyborze promotora z aktualnej listy.

Promotor określa ścieżkę promocyjną, która musi być zatwierdzona przez KS PZJ.

Artykuł 18 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI WSZECHSTRONNEGO KONKURSU KONIA WIERZCHOWEGO

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia następujących funkcji:
 - 1.1. W próbie ujeżdżenia:
 - sekretarza sędziego,
 - asystenta komisarza.
 - 1.2. W próbie terenowej:
 - sędziego przy przeszkodzie, przejeździe obowiązkowym, w strefie zatrzymań,
 - asystenta: sędziego startu-mety, sędziego sektorowego, sędziego w centrum kontroli,
 - asystenta komisarza .
 - 1.3. W próbie skoków:
 - członka składu orzekającego,
 - asystenta komisarza.
 - 1.4. Inne zadania:
 - asystenta komisarza podczas przeglądu koni, podczas treningów (np. przeszkoda wodna), komisarz nadzorujący stajnie,
 - asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów,
 - sędzia z klasą 3 może pełnić funkcję sędziego konkursów z oceną stylu, jeśli posiada uprawnienia Arbitra Stylu Konia (ASK).
2. Wymogi ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są następujące:
 - 2.1. Posiadanie klasy 2 w konkurencji ujeżdżenia lub praktyka w sędziowaniu próby ujeżdżenia, opisana w punkcie 3.
 - 2.2. Praktyka w sędziowaniu próby terenowej, opisana w punkcie 4.
 - 2.3. Posiadanie klasy 2 w konkurencji skoków lub praktyka w sędziowaniu próby skoków opisana w punkcie 5.
 - 2.4. praktyka w pełnieniu funkcji komisarza w zawodach WKKW:
 - przy przeglądzie koni,

- nadzorującego stajnie,
- na placach treningowych i rozprężalniach,
- sprawdzającego rzędy i ubiory,

minimum 5 razy na co najmniej 2 różnych zawodach.

2.5. Praktykanta w punkcie obliczania wyników, w co najmniej 2 próbach o różnych poziomach - z potwierdzeniem przez Delegata Technicznego.

3. Niezbędna praktyka dotycząca próby ujeżdżenia warunkująca uzyskanie 2 klasy WKKW, równoważnie z 2 klasą w ujeżdżeniu, obejmuje pełnienie funkcji:

3.1. Sekretarza (100 koni) sędziego z minimum 1 klasą sędziowską: możliwie na wszystkich stanowiskach (C, M/H, B/E), na co najmniej 3 zawodach, we wszystkich poziomach (klasach), z minimalną sumaryczną liczbą przejazdów odpowiednio:

- LL, lub L, lub 1* - 40,
- 2* - 30,
- 3* - 20,
- 4* - 10,

každorazowo cała próba na jednym stanowisku.

3.2. Sędziego praktykanta na minimum 3 różnych zawodach (shadow judging, 80 przejazdów) - którego wyniki nie są zaliczane do wyników konkursu - i uzyskanie przynajmniej po 2 pozytywne opinie za każdą z klas u minimum 3 różnych sędziów prowadzących konkursy, z co najmniej 1 klasą sędziowską, na każdym z poziomów: LL, lub L lub 1* i 2* i 3* i 4*, z minimum 10 końmi w klasie, w sumie co najmniej 8 pozytywnych opinii.

Pozytywna opinia może być wydana, tylko w przypadku jeśli żadna różnica w ocenie poszczególnych przejazdów w stosunku do wyniku końcowego pary nie będzie większa niż 6%. Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce zawodów oraz poziom sędziowanych konkursów. Praktyki opisane w punkcie 3.2 można realizować także podczas konkursów ujeżdżenia, przy spełnieniu warunku porównywalnego poziomu (klasy) konkursu.

4. Niezbędna praktyka dotycząca próby terenowej warunkująca uzyskanie 2 klasy WKKW, obejmuje pełnienie funkcji:

- sędziego przy przeszkodzie co najmniej 8 razy na zawodach w dwóch różnych miejscach, w próbach minimum 2*.
- asystenta:
 - komisji sędziowskiej podczas przeglądu,
 - komisji sędziowskiej podczas inspekcji trasy,
 - Sędziego w centrum kontroli,
 - sędziego startu i mety,
 - Delegata Technicznego lub sędziego sektorowego,

co najmniej 2 razy każda z funkcji, na zawodach rozgrywanych w co najmniej różnych dwóch miejscach w próbach na poziomie 2* lub wyższych.

- komisarza na mecie, współpracującego z delegatem/lekarzem wet. - co najmniej 1 raz w próbie na poziomie 2* lub wyższej.
5. Niezbędna praktyka dotycząca próby skoków warunkująca uzyskanie 2 klasy WKKW, równoważnie z 2 klasą w skokach - obejmuje pełnienie funkcji:
- sędziego w zespole orzekającym, z rotacyjnym pełnieniem funkcji w co najmniej 10 próbach - co najmniej po jednej próbie na każdym z poziomów, na co najmniej 3 różnych zawodach,
 - asystenta komisji sędziowskiej przy odbiorze parkuru i/lub gospodarza toru - co najmniej 4 razy w próbie na poziomie 2* lub wyższej, na co najmniej 2 różnych zawodach.
6. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
- sędziego głównego na zawodach krajowych do poziomu 1*,
 - członka komisji sędziowskiej,
 - sędziego startu i mety próby terenowej,
 - szefa komisarzy (po uzyskaniu odpowiednich uprawnień),
 - przewidzianych dla sędziego klasy 3.
7. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1:
- 7.1. Zrealizowanie ustalonego przez sędziego- promotora programu awansowego zapewniającego aktywne pełnienie, jako sędzia 2 klasy, funkcji sędziowskich przez co najmniej przez 3 lata na minimum 15 zawodach krajowych i/lub międzynarodowych, w tym co najmniej 4 razy jako sędzia główny zawodów krajowych.
- 7.2. Uzyskanie pozytywnych opinii od co najmniej 4 różnych sędziów głównych zawodów krajowych i/lub międzynarodowych z minimum 1 klasą sędziowską.
- 7.3. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.
- 7.4. Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.

Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów oraz klasę sędziowanych konkursów.

Artykuł 19 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI POWOŻENIA

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
- sekretarza lub asystenta sędziego w próbie ujeżdżenia,
 - sędziego startera w maratonie,
 - sędziego mierzącego czas odcinków w maratonie,
 - sędziego obserwatora na przejazdach obowiązkowych w maratonie,
 - sędziego przy przeszkodzie w maratonie,

- sędziego na placu konkursowym,
 - asystenta komisarza,
 - asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów.
2. Na Mistrzostwach Młodych Koni sędzia z klasą 3 może pełnić funkcję sędziego konkursów z oceną stylu konia, po uzyskaniu odpowiednich uprawnień.
3. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są:
- 3.1. Aktywne pełnienie funkcji sędziego klasy 3 przez co najmniej przez 3 lata.
- 3.2. Pełnienie, minimum 2 razy, funkcji asystenta komisarza:
- przy przeglądzie koni,
 - nadzorującego stajnie,
 - na placu treningowym i rozprężalni,
 - sprawdzającego uprząże, ubiory i pojazdy.
- 3.3. Pełnienie każdej z poniższych funkcji minimum 3 razy:
- sekretarza sędziego w próbie ujeżdżenia,
 - sędziego mierzącego czas w maratonie,
 - sędziego na placu konkursowym,
 - sędziego przy przeszkodzie w maratonie,
 - samodzielne sędziowanie konkursów ujeżdżenia (dla zaprzęgów) na 3 ZO w klasach L, N, C (z sekretarzem, jako sędzia-praktykant, którego oceny nie są zaliczane do oficjalnych wyników konkursu) i uzyskanie minimum 3 pozytywnych opinii w każdej klasie od sędziego głównego,
 - uzyskanie pozytywnej opinii od promotora,
 - zdanie egzaminu praktycznego i teoretycznego.
- Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów oraz klasę sędziowanych konkursów. Wymóg ten można zacząć realizować po dwóch latach od uzyskania uprawnień sędziego klasy 3 i zrealizowaniu w tym czasie wymogów z punktu 3 niniejszego artykułu minimum 3 razy.
4. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
- sędziego w próbie ujeżdżenia,
 - sędziego przeszkodowego w maratonie,
 - delegata technicznego klasy 2 na zawodach krajowych ZO/ZR (do klasy N) po uzyskaniu odpowiednich uprawnień,
 - sędziego głównego na zawodach jednodniowych (Format 3),
 - szefa komisarzy.
5. Wymogiem ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1 jest spełnienie poniższych warunków:
- 5.1. Zrealizowanie ustalonego przez sędziego-promotora programu awansowego zapewniającego aktywne pełnienie funkcji

sędziowskich przez co najmniej przez 3 lata na minimum 5 ZO/ZR, w tym co najmniej 1 raz jako sędziego głównego na ZR i 3 razy jako członek komisji sędziowskiej na ZR/ZO.

5.2. Sędziowanie konkursów ujeżdżenia minimum 6 razy na ZR i ZO i/lub sędziowanie jako sędzia-praktykant (z sekretarzem, jako sędzia-praktykant, którego oceny nie są zaliczane do oficjalnych wyników konkursu) na ZO/CAI i uzyskanie przynajmniej 6 pozytywnych opinii, u dwóch różnych sędziów, z klasą min.1, prowadzących ten konkurs, na dwóch różnych ZO/CAI.

5.3. Pełnienie funkcji szefa komisarzy na ZR lub komisarza na ZO lub asystenta komisarza na CAI - minimum 3 razy.

5.4. Uzyskanie pozytywnej opinii od promotora.

5.5. Zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.

Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów, klasę sędziowanych konkursów.

Artykuł 20 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI WOLTYŻERKI

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia funkcji:

- sekretarza lub asystenta sędziego,
- sędziego w konkursach kat. „całkowicie w stępie i/lub w galopie/stępie”,
- sędziego w konkursach kat. „całkowicie w galopie” - po min. 1 roku od daty uzyskania uprawnień sędziego klasy 3 i po zaliczeniu funkcji sekretarza sędziego w konkursach kat. całkowicie w galopie - min. 3 razy i 1- krotnym sędziowaniu samodzielnie konkursu kat. „całkowicie w galopie” (z sekretarzem; jako sędzia-praktykant, którego oceny nie są zaliczane do oficjalnych wyników zawodów),
- komisarza.

2. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są:

2.1. Pełnienie funkcji komisarza minimum 2 razy na 2 różnych zawodach.

2.2. Pełnienie każdej z poniższych funkcji:

- sekretarza sędziego w konkursach kategorii „całkowicie w galopie” min. 5 razy na różnych zawodach,
- sędziego w konkursach kat. „całkowicie w stępie i/lub w stępie/galopie” min. 5 razy na różnych zawodach,
- asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów min 2 razy,
- sędziowanie samodzielnie konkursów kat. Całkowicie w galopie (z sekretarzem; jako sędzia-praktykant, którego oceny nie są zaliczane do oficjalnych wyników zawodów), min. 2 razy

i uzyskanie pozytywnej opinii sędziego promotora.

Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów, klasę sędziowanych konkursów.

Praktykę taką można odbywać po roku od uzyskania uprawnień sędziego klasy 3.

3. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - sędziego głównego na zawodach regionalnych,
 - członka komisji sędziowskiej we wszystkich kategoriach konkursów,
 - szefa komisarzy po uzyskaniu wymaganych uprawnień, przewidzianych dla sędziego klasy 3,
 - przewidzianych dla sędziego klasy 3.
4. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1 jest:
 - 4.1. Pełnienie każdej z poniższych funkcji:
 - sekretarza sędziego na zawodach międzynarodowych min. 3 razy,
 - sędziego w konkursach kat. „całkowicie w galopie” min. 10 razy,
 - sędziego głównego na ZR, min. 5 razy,
 - sędziego praktykanta (z sekretarzem), którego oceny nie są zaliczane do oficjalnych wyników w konkursach kat. „całkowicie w galopie” (konkursy ind./pary i zespoły - seniorskie i juniorskie) min. 3 razy na 3 różnych zawodach (mogą to być zawody międzynarodowe) i uzyskanie pozytywnej opinii sędziego promotora,
 - zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.

Podpisane opinie muszą zawierać datę, miejsce i rangę zawodów, klasę sędziowanych konkursów.

Artykuł 21 UPRAWNIENIA SĘDZIEGO I WYMOGI PROMOCYJNE W KONKURENCJI SPORTOWYCH RAJDÓW KONNYCH

1. Sędzia klasy 3 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - sekretarza sędziego przy bramce weterynaryjnej,
 - sekretarza lek. weterynarii,
 - sędziego na starcie i mecie,
 - asystenta komisarza,
 - asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów.
2. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 są:
 - 2.1. Pełnienie każdej z poniższych funkcji minimum 3 razy, na co najmniej 3 różnych zawodach:
 - sekretarza sędziego przy bramce weterynaryjnej,
 - sędziego na linii startu i mety,
 - asystenta sędziego głównego przy weryfikacji uprawnień zawodników/koni do startów,

- pełnienie funkcji komisarza minimum 3 razy na 3 różnych zawodach:
 - przy przeglądzie koni,
 - nadzorującego stajnie i rozprężalnię,
 - sprawdzającego ubiory i rzędy.
3. Sędzia klasy 2 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
- sędziego głównego na zawodach regionalnych - po 4-krotnym pełnieniu funkcji sędziego w składzie orzekającym od momentu uzyskania uprawnień klasy 2,
 - członka komisji sędziowskiej,
 - sędziego przy wadze,
 - szefa komisarzy, po uzyskaniu wymaganych uprawnień,
 - przewidzianych dla sędziego klasy 3.
4. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 2 na 1 są:
- 4.1. Zrealizowanie ustalonego przez sędziego - promotora programu awansowego zapewniającego aktywne pełnienie funkcji sędziowskich przez minimum 2 lata, w czasie których należy pełnić funkcje minimum:
- na 10 zawodach regionalnych i ogólnopolskich, w tym co najmniej 3 razy jako sędzia główny ZR i 3 razy jako członek komisji sędziowskiej na ZO (zaliczane będą mogły być także funkcje pełnione w formie praktyk lub stażu),
 - 5 razy funkcję komisarza, w tym co najmniej 2 razy na ZO (zaliczane będą funkcje pełnione w formie praktyk lub stażu),
 - przedłożenie pozytywnych opinii sędziów głównych ZO (minimum od 3 różnych sędziów),
 - uzyskanie pozytywnej opinii od promotora,
 - zdanie centralnego egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez KS PZJ.

Artykuł 22 UPRAWNIENIA SĘDZIÓW Z KLASĄ 1

1. Sędziowie posiadający klasę 1 mogą pełnić wszelkie funkcje sędziowskie w konkurencjach jeździeckich w których posiadają aktualne licencje:
- na zawodach krajowych wszelkie funkcje sędziowskie,
 - na zawodach międzynarodowych rozgrywanych w Polsce funkcje przewidziane dla sędziów krajowych w przepisach FEI dla każdej konkurencji, pod warunkiem znajomości oficjalnego języka FEI.

Artykuł 23 SĘDZIA PROMOTOR

1. W celu opieki nad sędziami chcącymi podnosić swoje kompetencje poprzez zdobywanie wyższych uprawnień Kolegium Sędziów PZJ nadaje sędziom uprawnienia promotorów.
2. Zadaniem promotora jest przygotowanie sędziego do promocji na wyższą

klasę i praktyczne sprawdzenie:

- kwalifikacji merytorycznych,
 - predyspozycji do pełnienia funkcji, które można pełnić z wyższą klasą, a zwłaszcza sędziego głównego zawodów,
 - ocena postawy etycznej.
3. Nadanie sędziemu uprawnień promotora sędziów z klasy 3 na 2 następuje po spełnieniu poniższych wymogów:
 - posiadanie uprawnień minimum klasy pierwszej przez 5 lat, z aktualną licencją w danej konkurencji;
 - aktywne sędziowanie w ciągu ostatnich pięciu lat: w tym 1 raz jako sędzia główny na ZO,
 - uzyskanie pozytywnej opinii Kolegium Sędziów PZJ,
 - złożenie wniosku przez zainteresowanego.
 4. Nadanie sędziemu uprawnień promotora sędziów z klasy 2 na 1 następuje po spełnieniu poniższych wymogów:
 - posiadanie aktualnych uprawnień sędziego międzynarodowego albo posiadanie klasy państwowej w danej konkurencji oraz pełnienie funkcji sędziego głównego zawodów ogólnopolskich w ciągu ostatnich 5 lat,
 - posiadanie aktualnej licencji PZJ w danej konkurencji,
 - złożenie wniosku przez zainteresowanego,
 - uzyskanie pozytywnej opinii Kolegium Sędziów PZJ.
 5. Decyzje o uzyskaniu lub utracie uprawnień promotora przekazywane są zainteresowanemu oraz do biura PZJ, które rejestruje je w systemie ewidencji osób oficjalnych. Lista promotorów jest publikowana na stronie internetowej PZJ.

Artykuł 24 EGZAMIN PROMOCYJNY

1. Egzamin promocyjny jest elementem weryfikującym stopień przygotowania osoby oficjalnej w procesie awansu na wyższą klasę. Wniosek o skierowanie kandydata na egzamin składa jego promotor.
2. Organizacja egzaminu promocyjnego dla sędziów z klasy 2 na 1, tzw. „centralnego” pozostaje w gestii KS PZJ. Organizacja egzaminu promocyjnego z klasy 3 na 2 pozostaje w gestii KS WZJ.
3. W przypadku egzaminowania sędziów z klasy 3 na 2 egzamin może być przeprowadzany na zawodach regionalnych lub ogólnopolskich przez dwóch sędziów z minimum klasą 1 i aktualną licencją. Komisję egzaminacyjną wyznacza KS WZJ. W dyscyplinie ujeżdżenia egzamin promocyjny z 3 klasy na 2 przeprowadzany jest corocznie w trakcie MP oraz HPP. W przypadku potrzeby przeprowadzenia egzaminu poza MP i HPP właściwe KS WZJ wnioskuje do KS PZJ o akceptację egzaminu przy ZO uwzględniając potrzeby makroregionu. Egzamin promocyjny

- przeprowadzany jest przez dwóch sędziów z min. 1 klasą, w tym co najmniej jednego z uprawnieniami promotora, po akceptacji KS PZJ.
4. W przypadku egzaminowania sędziów z klasy 2 na 1, egzamin jest przeprowadzany na zawodach ogólnopolskich przez dwóch sędziów, 1 - z uprawnieniami promotora oraz 1 z minimum klasą 1. Komisję egzaminacyjną wyznacza KS PZJ. W dyscyplinie ujeżdżenia egzamin promocyjny z 2 klasy 1 przeprowadzany jest corocznie w trakcie MP oraz HPP. Egzamin promocyjny przeprowadzany jest przez dwóch sędziów z uprawnieniami promotora, w tym co najmniej jednego sędziego z uprawnieniami międzynarodowymi.
 5. Promotor kandydata nie może być członkiem Komisji Egzaminacyjnej. Może uczestniczyć w egzaminie jako obserwator.
 6. Obowiązek przesłania do KS PZJ protokołu egzaminacyjnego spoczywa na przewodniczącym komisji egzaminacyjnej. Po pozytywnym rozpatrzeniu przez KS PZJ informacja o awansie jest publikowana na stronie PZJ.

Artykuł 25 WYKŁADOWCY KURSÓW PODSTAWOWYCH I SEMINARIÓW LICENCYJNYCH SĘDZIOWSKICH

1. Kandydat starający się o zdobycie uprawnień wykładowcy kursów podstawowych musi spełniać następujące kryteria:
 - wykazanie się aktywnością sędziowską jako sędziego głównego lub sędziego PZJ na zawodach ogólnopolskich, lub międzynarodowych w ciągu ostatnich 5 lat,
 - posiadanie aktualnej licencji w danej konkurencji,
 - przygotowanie prezentacji kursu podstawowego.
2. Na podstawie wniosku złożonego przez zainteresowanego oraz dokumentacji potwierdzającej spełnienie kryteriów Kolegium Sędziów PZJ dokonuje oceny umiejętności i podejścia kandydata do zasad funkcjonowania osób oficjalnych w sporcie, a następnie podejmuje decyzję odnośnie nadania uprawnień.
3. Kandydat starający się o zdobycie uprawnień wykładowcy seminarium licencyjnego musi spełniać następujące kryteria:
 - posiadanie aktualnych uprawnień sędziego międzynarodowego FEI lub sędziego klasy państwowej w danej konkurencji oraz pełnienie funkcji sędziego głównego zawodów ogólnopolskich w ciągu ostatnich 5 lat,
 - posiadanie aktualnej licencji PZJ w danej konkurencji,
 - przygotowanie prezentacji seminarium licencyjnego.
4. Na podstawie wniosku złożonego przez zainteresowanego oraz dokumentacji potwierdzającej spełnienie kryteriów, Kolegium Sędziów PZJ dokonuje oceny umiejętności i podejścia kandydata do zasad funkcjonowania osób oficjalnych w sporcie oraz umiejętności

rozwiązywania przypadków problematycznych, a następnie podejmuje decyzję odnośnie nadania uprawnień.

5. W przypadku braku aktywności sędziowskiej przez ostatnie dwa lata KS PZJ może podjąć decyzję o usunięciu wykładowców z listy osób uprawnionych do prowadzenia kursów/seminariów. Ponowne wpisanie na listę może nastąpić na wniosek zainteresowanego po wznowieniu działalności i utrzymaniu jej przez kolejne 12 miesięcy.
6. Decyzje o uzyskaniu lub utracie uprawnień przekazywane są zainteresowanemu i do biura PZJ, które rejestruje je w systemie ewidencji osób oficjalnych. Lista wykładowców uprawnionych do prowadzenia zajęć na kursach podstawowych i seminariach licencyjnych jest publikowana na stronie internetowej PZJ.

Artykuł 26 KOMISJA SĘDZIOWSKA

1. Komisja sędziowska, jest to zespół sędziów powołanych na zawody jako osoby oficjalne, który ma za zadanie nadzorować przebieg rozgrywanych zawodów oraz ustalić i zatwierdzić oficjalne wyniki rywalizacji.
2. W skład komisji sędziowskiej wchodzi:
 - sędzia główny zawodów (lub inaczej przewodniczący komisji sędziowskiej),
 - delegat sędziowski PZJ/WZJ (zastępca sędziego głównego) lub delegat techniczny w przypadku WKKW, Powożenia, Sportowych Rajdów Konnych,
 - członkowie komisji sędziowskiej.

Poszczególni członkowie komisji sędziowskiej są wymienieni w propozycjach zawodów.

Artykuł 27 ZESPÓŁ ORZEKAJĄCY KOMISJI SĘDZIOWSKIEJ

1. Zespołem orzekającym jest część komisji sędziowskiej, pełniąca czynnie funkcje sędziowskie podczas aktualnie rozgrywanego konkursu lub próby, mająca między innymi za zadanie ustalenie oficjalnych wyników danego konkursu lub próby.
2. Ustalone przez zespół orzekający wyniki podlegają analizie i zatwierdzeniu przez sędziego głównego zawodów.
3. Zespół orzekający podlega sędziemu głównemu zawodów bez względu na to, czy pełnił on jakąkolwiek funkcję w zespole orzekającym, czy nie.

Artykuł 28 SĘDZIA GŁÓWNY ZAWODÓW

1. Pracami komisji sędziowskiej kieruje sędzia główny zawodów, który odpowiada za:
 - przeprowadzenie zawodów zgodnie z przepisami i regulaminami danej konkurencji,
 - weryfikację uprawnień zawodników/koni do startów,

- weryfikację uprawnień osób oficjalnych w przypadku zmiany składu po opublikowaniu propozycji,
- organizację pracy i nadzór nad komisją sędziowską,
- sporządzenie planu pracy komisji i rotację funkcji sędziowskich,
- zatwierdzenie list startowych i wyników zawodów. W konkurencji WKKW i powożeniu obowiązek ten spoczywa na delegacie technicznym,
- dopilnowanie umieszczenia na wynikach konkursów lub prób składu zespołu orzekającego oraz nazwiska gospodarza toru (jeżeli są wymagani),
- współpracę z podległym mu szefem komisarzy zawodów,
- kontrolowanie obecności służby medycznej i weterynaryjnej zawodów,
- współpracę z:
 - komitetem organizacyjnym zawodów,
 - delegatem technicznym,
 - gospodarzem toru,
 - delegatem weterynaryjnym,
 - lekarzem weterynarii zawodów/komisją weterynaryjną,
 - obsługą medyczną zawodów,
 - przedstawicielami mediów.
 - dostarczenie służbom księgowym zawodów wykazu sędziów i komisarzy zawierającego:
 - obowiązujące stawki ryczałtu dziennego,
 - liczby dni pracy,
 - koszty dojazdu,
 - w przypadku dojazdu samochodem, liczby przejechanych kilometrów.

Artykuł 29 ZASTĘPCA SĘDZIEGO GŁÓWNEGO

1. Zastępcą sędziego głównego jest:
 - na zawodach ogólnopolskich - delegat sędziowski PZJ,
 - na zawodach regionalnych - delegat sędziowski WZJ,
 - na zawodach w konkurencji WKKW i Sportowych Rajdach Konnych - nie powołuje się zastępcy sędziego głównego.
2. Zastępca sędziego głównego musi posiadać uprawnienia adekwatne do rangi zawodów:
 - na zawodach ogólnopolskich - przynajmniej klasę 1,
 - na zawodach regionalnych - przynajmniej klasę 2.
3. Zastępca sędziego głównego zastępuje go:
 - we wszelkich zleconych mu sprawach,
 - w nagłych przypadkach, kiedy zasięgnięcie opinii sędziego głównego

- jest niemożliwe, a decyzja musi być podjęta natychmiast,
- w trakcie trwania konkursów lub prób, w miejscu pracy sędziów musi być zawsze obecny sędzia główny lub jego zastępca.

Artykuł 30 DELEGAT SĘDZIOWSKI PZJ/WZJ

1. Sędzia delegat PZJ/WZJ:
 - jest pełnoprawnym członkiem komisji sędziowskiej zawodów, na które został powołany,
 - pełni wszelkie funkcje sędziowskie przydzielone mu przez sędziego głównego zawodów,
 - kontroluje rozgrywanie zawodów wg przepisów PZJ i propozycji,
 - doradza organizatorowi w kwestiach związanych z ogólnym przebiegiem zawodów,
 - pomaga w interpretowaniu i przestrzeganiu przepisów i regulaminów.
2. W konkurencji WKKW rolę sędziego delegata PZJ pełni delegat techniczny.
3. Delegatem PZJ/WZJ powinna być osoba z dużym doświadczeniem, gwarantująca ewentualną pomoc komitetowi organizacyjnemu zawodów we wszystkich sprawach, w których jest to jest możliwe.
4. Delegat sędziowski PZJ:
 - musi posiadać co najmniej klasę 1 sędziowską i aktualną licencję w konkurencji, w której rozgrywane są zawody,
 - nie może być powiązany w żaden sposób (członkostwo, zatrudnienie, powiązania rodzinne z osobami oficjalnymi, relacje biznesowe, ew. konflikt interesów) z klubem lub ośrodkiem na terenie, którego rozgrywane są zawody.
5. Delegat sędziowski WZJ:
 - musi posiadać co najmniej klasę 2 sędziowską i aktualną licencję w konkurencji, w której rozgrywane są zawody,
 - nie może być powiązany w żaden sposób (członkostwo, zatrudnienie, powiązania rodzinne z osobami oficjalnymi, relacje, biznesowe, ew. konflikt interesów) z klubem lub ośrodkiem, na terenie którego rozgrywane są zawody.
6. Sprawozdanie sędziego delegata PZJ/WZJ
 - 6.1. Delegat sędziowski jest zobowiązany do sporządzenia sprawozdania z przebiegu zawodów, w którym oprócz danych wymaganych w formularzu powinien zawrzeć wszelkie rekomendacje służące podniesieniu poziomu organizacji zawodów w przyszłości.
 - 6.2. Sprawozdanie powinno zostać dostarczone w wersji elektronicznej, w terminie 4 dni (, do biura PZJ - za zawodów ZO, do biura WZJ z zawodów ZR. Niedopełnienie tego obowiązku może skutkować sankcjami nakładanymi przez Kolegium Sędziów PZJ/WZJ.

6.3. Wszelkie nałożone kary w trakcie zawodów muszą być zawarte w sprawozdaniu. Informacja o wręczonych żółtych kartkach wraz z ich kopią muszą być oprócz sprawozdania dostarczone do biura PZJ.

Artykuł 31 ARBITER STYLU JEŹDŹCA, KWALIFIKATOR, ARBITER STYLU KONIA

1. Konkursy z oceną stylu jeźdźca mogą sędziować osoby posiadające uprawnienia Arbitra Stylu Jeźdźca (ASJ) lub Kwalifikatora.
2. Konkursy z oceną stylu konia mogą sędziować osoby posiadające uprawnienia Arbitra Stylu Konia (ASK).
3. Uprawnienia ASJ/Kwalifikatora/ASK są nadawane przez właściwą komisję konkurencji.

Artykuł 32 WYPOSAŻENIE SĘDZIEGO

1. Sędzia pełniąc funkcję na zawodach powinien posiadać:
 - elektroniczny stoper dokonujący pomiaru czasu z dokładnością przynajmniej do 1/100 sek., z możliwością zatrzymania i restartowania pomiaru bez zerowania wyniku,
 - przepisy ogólne PZJ,
 - przepisy i regulaminy konkurencji jeździeckiej, w której jest sędzią,
 - przepisy weterynaryjne PZJ,
 - propozycje zawodów,
 - inne oficjalne aktualne interpretacje dotyczące sędziowania.
2. Sędzia jest zobowiązany do znajomości wszelkich aktualnie obowiązujących przepisów i regulaminów, śledzenia zachodzących w nich zmian oraz udziału w seminariach licencyjnych i doształcających.

Artykuł 33 STRÓJ SĘDZIOWSKI

1. Sędziowie przystępując do pracy na zawodach powinni być ubrani w zwyczajowy strój sędziowski. Tradycyjnym strojem jest garnitur lub marynarka (dla pań może być garsonka, suknia) w kolorach ciemnych (odcienie granatu, szarości, czerni, z ew. jasnymi spodniami lub w innych stonowanych kolorach). Mile widziane nakrycie głowy w postaci kapelusza, dla panów melonik.
2. W konkurencjach, których część zawodów rozgrywana jest w terenie, podczas tych prób, sędziowie mogą pełnić swoje funkcje w strojach dostosowanych do warunków terenowych i pogodowych.
3. Podczas ceremonii dekoracji zwycięzców, sędziowie są zobowiązani występować w opisanych w pkt. 1 tradycyjnych strojach sędziowskich.

Artykuł 34 SĘDZIOWIE SENIORZY

1. Sędziowie mogą pełnić funkcje sędziowskie do kalendarzowego końca roku w którym ukończyli 70 lat.
2. KS PZJ może przedłużyć możliwość pełnienia funkcji sędziowskich maksymalnie dwa razy, każdorazowo na 2 lata.
3. Przedłużenie możliwości pełnienia funkcji sędziowskich powyżej 70 roku życia następuje na wniosek zainteresowanego po uzyskaniu pozytywnej opinii Kolegium Sędziów PZJ. Po uzyskaniu zgody przedłużenie okresu ważności uprawnień sędziowskich następuje wg zasad ogólnych.
4. Brak wniosku zainteresowanego lub brak pozytywnej opinii KS PZJ powoduje przejście sędziego w stan spoczynku.
5. Sędzia wnioskujący o przedłużenie uprawnień FEI zobowiązany jest do uzyskania najpierw zgody na przedłużenie możliwości pełnienia krajowych funkcji sędziego.

ROZDZIAŁ III KOMISARZE

Artykuł 35 DZIAŁANIA KOMISARZY JEŹDZIECKICH

1. Celem działania Komisarzy jest:
 - ochrona dobra konia i zapewnienie by konie i zawodnicy biorący udział w zawodach mieli bezpieczne i jednakowe warunki startu, treningu oraz przebywania na terenie zawodów,
 - wspieranie organizatora w niezakłóconym prowadzeniu zawodów w zgodzie z Przepisami i Regulaminami PZJ.
2. Do zadań Komisarzy należy w szczególności:
 - przeciwdziałanie i interweniowanie w przypadkach brutalnego obchodzenia się z końmi w tym barowania,
 - przeciwdziałanie i interweniowanie w przypadkach naruszania powszechnie przyjętych zasad właściwego zachowania się, uczciwości i sportowego zachowania,
 - dbanie o szeroko pojęty dobrostan koni a w szczególności o warunki ich zakwaterowania,
 - pomoc uczestnikom zawodów w rozwiązywaniu ich problemów związanych z końmi,
 - czuwanie nad właściwym przebiegiem rozprężenia oraz planowanych treningów w trakcie trwania zawodów,
 - kontrola przestrzegania przepisów dotyczących rzędu w tym ochraniaczy oraz stroju i wyposażenia jeźdźcy,
 - pilnowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w stajniach.
3. Komisarze mają prawo wstępu do wszystkich miejsc, gdzie przebywają konie biorące udział w zawodach.
4. Organizator jest zobowiązany do zapewnienia obecności komisarzy od

momentu otwarcia stajni dla uczestników zawodów, a na zawodach, na których organizator nie zapewnia stajni – od momentu przyjazdu koni.

5. W czasie zawodów: w stajni, na rozprężalni i na całym terenie zawodów, komisarze powinni być obecni na placach treningowych w czasie treningów zawodników.

Artykuł 36 KOMISARZ JEŹDZIECKI

1. Komisarzem jeździeckim może zostać sędzia jeździecki w danej konkurencji posiadający aktualną licencję sędziowską w danej konkurencji jeździeckiej.
2. Komisarze wszystkich konkurencji jeździeckich podlegają Komisarzowi Generalnemu Polskiego Związku Jeździeckiego.
3. Komisarz jest zobowiązany do znajomości wszelkich aktualnie obowiązujących przepisów i regulaminów oraz ich aktualnej interpretacji, śledzenia zachodzących w nich zmian oraz udziału w seminariach doszkalających.

Artykuł 37 KLASY KOMISARZY

1. Uprawnienia komisarza jeździeckiego w każdej z konkurencji określają trzy klasy, wymienione poniżej w kolejności ich nadawania:
 - klasa 3 – asystent komisarza
 - klasa 2 - komisarz
 - klasa 1 – szef komisarzy
2. Klasy komisarzy nadaje Kolegium Sędziów Polskiego Związku Jeździeckiego (KS PZJ).
3. Klasa sędziowska nie jest jednoznaczna z klasą komisarza.

Artykuł 38 UPRAWNIENIA KOMISARZA I WYMOGI PROMOCYJNE

1. Uprawnienia:
 - 1.1. Komisarz klasy 3 – asystent może być członkiem zespołu komisarzy nie będąc jego szefem. Wszelkie funkcje pełni pod nadzorem komisarza.
 - 1.2. Komisarz posiadający klasę 2 jest uprawniony do pełnienia wszelkich funkcji komisarza na zawodach regionalnych oraz może być członkiem zespołu komisarzy, nie będąc jego szefem, na zawodach ogólnopolskich, w konkurencji, w której ma uprawnienia.
 - 1.3. Komisarz posiadający klasę 1 jest uprawniony do pełnienia funkcji:
 - komisarza klasy 2,
 - szefa Komisarzy.
 - 1.4. Komisarz znajdujący się na Liście komisarzy FEI może pełnić funkcję szefa komisarzy w danej konkurencji na wszystkich zawodach krajowych.
2. Promocje:

- 2.1. Nadanie uprawnień klasy 3 następuje po ukończeniu i zaliczeniu podstawowego kursu sędziowskiego.
- 2.2. Wymogami ścieżki promocyjnej przy awansie z klasy 3 na 2 jest pełnienie funkcji asystenta komisarza na co najmniej 10 zawodach w danej konkurencji w ostatnich 3 latach przy czym awans możliwy jest po minimum 2 latach od uzyskania uprawnień klasy 3 oraz zaliczeniu obowiązkowego kursu doszkalającego dla komisarzy, prowadzonego przez wykładowcę z aktualnej listy PZJ. Po zaliczeniu kursu następuje nadanie uprawnień klasy 2 w danej konkurencji.
3. Nadanie uprawnień klasy 1:
 - 3.1. Promocję z klasy 2 na klasę 1 prowadzi promotor - komisarz z uprawnieniami klasy 1 w danej konkurencji.
 - 3.2. Warunkiem awansu z klasy 2 na klasę 1 komisarza jest:
 - wybór promotora z listy PZJ,
 - realizacja ścieżki promocyjnej wyznaczonej przez promotora
 - uzyskanie pozytywnej opinii promotora,
 - przesłanie do KS PZJ wniosku promotora o skierowanie kandydata na egzamin wraz z wymaganą dokumentacją (opinia promotora z opisem ścieżki awansowej, wniosek KS WZJ akceptujący promocję, wykaz pełnionych funkcji wymaganych podczas realizacji ścieżki promocyjnej),
 - uzyskanie akceptacji wniosku ze strony KS PZJ i skierowanie na egzamin centralny,
 - zdanie egzaminu centralnego.
4. Warunkiem aplikowania na kurs międzynarodowy jest:
 - posiadanie przez kandydata 1 klasy komisarycznej w danej konkurencji przez min. 1 rok,
 - posiadanie aktualnej licencji,
 - opinia dwóch promotorów lub pozytywna opinia wniosku przez KS PZJ.

Artykuł 39 KOMISARZ PROMOTOR

1. W celu opieki nad komisarzami, chcącymi podnosić swoje kompetencje poprzez zdobywanie wyższych uprawnień, Kolegium Sędziów PZJ nadaje komisarzom uprawnienia promotorów.
2. Zadaniem promotora jest przygotowanie komisarza do promocji z klasy 2 na klasę 1 i praktyczne sprawdzenie:
 - kwalifikacji merytorycznych,
 - predyspozycji do pełnienia funkcji, które można pełnić z wyższą klasą, a zwłaszcza szefa komisarzy,
 - ocena postawy etycznej.

3. Nadanie komisarzowi uprawnień promotora komisarzy z klasy 2 na 1 następuje po spełnieniu poniższych wymogów:
 - posiadanie aktualnych uprawnień komisarza I klasy oraz pełnienie funkcji szefa komisarzy na zawodów ogólnopolskich lub wyższych rangą w ciągu ostatnich 5 lat,
 - posiadanie aktualnej licencji PZJ w danej konkurencji,
 - złożenie wniosku przez zainteresowanego,
 - uzyskanie pozytywnej opinii Kolegium Sędziów PZJ.
4. Decyzje o uzyskaniu lub utracie uprawnień promotora przekazywane są zainteresowanemu oraz do biura PZJ, które rejestruje je w systemie ewidencji osób oficjalnych. Lista promotorów jest publikowana na stronie internetowej PZJ.

Artykuł 40 KURSY I SEMINARIA KOMISARZY

1. Ukończenie kursu podstawowego jest podstawą do uzyskania uprawnień komisarycznych.
2. Ukończenie kursu doszkalającego dla komisarzy jest warunkiem uzyskania uprawnień komisarza klasy 2, po spełnieniu warunków opisanych w Rozdz. III, Art. 38, pkt. 2.
3. Ukończenie seminarium licencyjnego dla sędziów lub komisarzy w danej konkurencji (blok spraw dot. komisarzy jest integralną częścią seminarium dla sędziów) jest podstawą przedłużenia uprawnień komisarycznych.
4. Osoby posiadające aktualną licencję FEI w danej konkurencji nie muszą odnawiać krajowej licencji komisarza.

Artykuł 41 WYKŁADOWCY KURSÓW/SEMINARIÓW DLA KOMISARZY

1. Kandydat starający się o zdobycie uprawnień wykładowcy kursów/seminariów dla komisarzy musi spełniać następujące kryteria:
 - 1.1. Wykazanie się aktywnością jako Szef Komisarzy na zawodach ogólnopolskich, obowiązkowo w innych okręgach oprócz macierzystego, lub międzynarodowych przez ostatnie 5 lat.
 - 1.2. Posiadanie aktualnej licencji w danej konkurencji;
 - 1.3. Przygotowanie prezentacji kursu podstawowego na podstawie obowiązującego programu lub prezentacji seminarium licencyjnego.
2. Na podstawie wniosku złożonego przez zainteresowanego oraz dokumentacji potwierdzającej spełnienie kryteriów Kolegium Sędziów PZJ podejmuje decyzję odnośnie nadania uprawnień.
3. W przypadku braku aktywności komisarza przez ostatnie dwa lata KS PZJ może podjąć decyzję o usunięciu wykładowców z listy osób uprawnionych do prowadzenia kursów/seminariów. Ponowne wpisanie na listę może nastąpić na wniosek zainteresowanego po wznowieniu

- działalności i utrzymaniu jej przez kolejne 12 miesięcy.
4. Decyzje o uzyskaniu lub utracie uprawnień przekazywane są zainteresowanemu i do biura PZJ, które rejestruje je w systemie ewidencji osób oficjalnych. Lista wykładowców uprawnionych do prowadzenia zajęć na kursach podstawowych i seminariach licencyjnych jest publikowana na stronie internetowej PZJ.

Artykuł 42 KOMISARZ GENERALNY PZJ

1. KS PZJ powołuje Komisarza Generalnego PZJ, który koordynuje funkcjonowanie komisarzy i ich działań we wszystkich konkurencjach.
2. Funkcję Komisarza Generalnego PZJ może pełnić osoba, która:
 - znajduje się na liście FEI z uprawnieniami Komisarza Level 2 w co najmniej jednej konkurencji jeździeckiej,
 - posługuje się biegle językiem angielskim.
3. Do obowiązków Komisarza Generalnego PZJ należy:
 - współpraca ze strukturami komisarycznymi FEI,
 - powołanie komisarzy generalnych konkurencji olimpijskich,
 - koordynacja prac i przydzielenie zakresu obowiązków komisarzom generalnym konkurencji oraz prowadzenie spraw w konkurencjach nie Olimpijskich,
 - zatwierdzanie Szefów Komisarzy na zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych w Polsce,
 - organizacja lub akceptacja szkoleń osób oficjalnych w zakresie obowiązków komisarzy,
 - opiniowanie dla Kolegium Sędziów PZJ kandydatów starających się o uczestnictwo w kursach promocyjnych dla komisarzy FEI,
 - weryfikacja listy komisarzy FEI w poszczególnych konkurencjach,
 - składania KS PZJ rocznych sprawozdań ze swojej działalności.

Artykuł 43 SZEFA KOMISARZY ZAWODÓW

1. Szef Komisarzy zawodów powoływany jest na zawody ogólnopolskie zgodnie z tabelą obsad.
2. Obowiązkiem Szefa Komisarzy podczas zawodów, oprócz zadań przypisanych komisarzom, jest organizacja pracy zespołu komisarycznego.
3. Szef Komisarzy na zawody rangi Mistrzostw Polski, Pucharu Polski i Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży, zatwierdzany jest przez Komisarza Generalnego PZJ w porozumieniu z organizatorem.
4. Szef Komisarzy na zawodach podlega Sędziemu Głównemu i informuje go o wszelkich nieprawidłowościach.
5. Szef Komisarzy jest dla organizatora główną osobą kontaktową w kwestii wszelkich spraw w zakresie działania komisarzy.

6. Szef Komisarzy ma obowiązek, w terminie 7 dni od zakończenia zawodów, wysłać sprawozdanie komisarza do biura PZJ, Komisarza Generalnego PZJ oraz organizatora. Niedopełnienie tego obowiązku może skutkować sankcjami decyzji nałożonymi przez Kolegium Sędziów PZJ.
7. Szef Komisarzy zobowiązany jest do niezwłocznego zgłoszenia Przewodniczącemu Komisji Sędziowskiej każdego zdarzenia, które według jego oceny jest niezgodne z Przepisami i regulaminami PZJ w zakresie jego obszaru odpowiedzialności.
8. Szef Komisarzy może wręczyć żółtą kartkę zawodnikowi zgodnie z Przepisami Ogólnymi. Fakt ten musi zostać zgłoszony Przewodniczącemu Komisji Sędziowskiej zawodów oraz zostać ujęty w raporcie Szefa Komisarzy zawodów.

Wydarzenia opisane w pkt. 7 i 8 muszą zostać zawarte w sprawozdaniu Szefa Komisarzy.

Artykuł 44 KOMISARZ ZAWODÓW

1. Komisarzy zawodów powoływany jest na zawody ogólnopolskie i regionalne zgodnie z tabelą obsad.
2. Komisarz podlega Sędziemu Głównemu bądź Szefowi komisarzy jeśli został on powołany i informuje go o wszelkich nieprawidłowościach.
3. Komisarzy na zawodach regionalnych:
 - jest dla organizatora główną osobą kontaktową w kwestii wszelkich spraw w zakresie działania komisarzy,
 - zobowiązany jest do niezwłocznego zgłoszenia Sędziemu Głównemu każdego zdarzenia, które według jego oceny jest niezgodne z Przepisami i regulaminami PZJ w zakresie jego obszaru odpowiedzialności, może wnioskować do Sędziego Głównego o wręczenie żółtej kartki zawodnikowi zgodnie z Przepisami Ogólnymi.

Artykuł 45 WYPOSAŻENIE KOMISARZA

1. Komisarz musi posiadać przy sobie aktualne przepisy i regulaminy oraz ich interpretacje w konkurencji w której jest komisarzem.
2. Organizator musi wyposażyć Komisarzy w środki łączności bezprzewodowej do porozumiewania się między sobą oraz z innymi Osobami Oficjalnymi i służbami obsługującymi zawody oraz inne wyposażenie niezbędne do pełnienia funkcji komisarza w danej konkurencji (np. rękawiczki, waga, mata do kontroli ochraniaczy, jeżeli wymagane).
3. Komisarz musi posiadać przy sobie miarę pozwalającą na weryfikację długości bąta, długość ostróg, wysokość przeszkód i innych elementów podlegających kontroli na mocy przepisów.

Artykuł 46 STRÓJ KOMISARZA

1. Komisarze na zawodach powinni być ubrani w zwyczajowy strój sędziowski (Rozdz. II art. 33) - jednakże ze względu na „terenowy” charakter funkcji zaleca się przede wszystkim praktyczność elementów ubioru z elementem wyróżniającym komisarza spośród uczestników zawodów.
2. Podczas ceremonii dekoracji zwycięzców, Komisarze zobowiązani są występować w tradycyjnym stroju sędziowskim.
3. Osobom, które uzyskały uprawnienia komisarza przysługuje prawo noszenia imiennego identyfikatora Komisarza z logo PZJ. Wzór odznaki zawiera Załącznik II niniejszych Przepisów.
4. Komisarze na zawodach zobowiązani są nosić w widocznym miejscu identyfikator komisarza.

Identyfikator komisarza nie może być noszony w okresie kary zawieszenia licencji osoby oficjalnej. Prawomocnie orzeczona kara dyskwalifikacji dożywotniej pociąga za sobą utratę prawa do noszenia identyfikatora komisarza.

ZAŁĄCZNIK I - MINIMALNY SKŁAD OSÓB OFICJALNYCH

Zawarte w poniższych tabelach liczby osób oficjalnych, są liczbami minimalnymi, ale organizatorzy mogą powołać liczniejsze komisje sędziowskie, uzgodnione z sędzią głównym zawodów, również ze względu na pracę w nich sędziów odbywających praktykę. Niespełnienie zawartych w tabelach wymogów liczbowych, spowoduje, że wyniki konkursów nie będą zaliczane do rankingów i uzyskania klas sportowych.

1. Ujeżdżenie.

Lp.	Funkcja	MP, HMP, finał OOM	ZO	ZR ^(a)
1.	Komisja sędziowska	3 - 5	3/2*	3/2 *
2.	W tym skład orzekający	MPS, MP-U25, MP MłJ, HPPSJ	3	-
		MP Jun. i niżej, MP Kuców, HPP Jun. i niżej		
		Finał OOM		
3.	Szef komisarzy	1	1	-
4.	Komisarze	2**	1**	1**
5.	Gospodarz Toru (może być w komisji)	1	1	1
6.	Delegat weterynaryjny	1	-	-
7.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1
8.	Sędziowie pomocniczy - sekretarze	Zgodnie z liczbą sędziów		

Jedna komisja nie powinna sędziować na czworoboku więcej niż 40 przejazdów dziennie. Gdy liczba startów przekracza o 10% powyższy limit należy powołać kolejną komisję lub rozgrywać zawody w ciągu większej liczby dni.

Imprez rangi mistrzowskiej (HPP, MP, PP, OOM) muszą być sędziowane przez sędziów z klasą I.

(a) - Eliminacje OOM - wg regulaminu Olimpiady,

* - W przypadku konkursów L,D,P,N dopuszcza się sędziowanie przez 2 sędziów.

** - Do 40 koni, na każde następne 40 koni jeden komisarz dodatkowo.

2. Skoki przez przeszkody.

Lp.	Funkcja	MP, HMP, finał OOM	ZO	ZR ^(a)
1.	Komisja sędziowska	4/3 OOM	3*/4**	3
2.	Min. liczba sędziów z min. kl. 1	3/2 OOM	2	-
3.	Min. liczba sędziów z min. kl. 2	1	1	2
4.	Szef Komisarzy	1	1	-
5.	Komisarze	3	1/2**	1/2***
6.	Gospodarz Toru ****	1	1	1
7.	Asystent gospodarza Toru	1	1	-
8.	Delegat techniczny	1	-	-
9.	Delegat weterynaryjny	1	-	-
10.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1

W przypadku gdy zawody odbywają się na dwóch parkurach organizator obowiązany jest zapewnić dwie komisje sędziowskie oraz dodatkowego komisarza, lekarza weterynarii i asystenta gospodarza toru

- (a) - Eliminacje OOM - wg regulaminu Olimpiady.
 * - W przypadku konkursów z rowem z wodą niezbędny jest dodatkowy sędzia z uprawnieniami min. klasy 2.
 ** - W przypadku gdy czas trwania zawodów przekracza 12 godz.
 *** - W przypadku gdy startuje powyżej 120 koni, minimum jeden komisarz na każde kolejne 60 koni powyżej 120
 **** - W konkursach z oceną stylu jeźdźca/konia, funkcję kwalifikatora, arbitra stylu może pełnić gospodarz toru.

3. Wszechstronny Konkurs Konia Wierzchowego

Komisja Sędziowska	MPS, MPMJ, MPJ, Finał OOM, CNC 4*	CNC 3*	Finał PP WKKW, MP Mł, MP kuców, PP kuców i małych koni	ZK 2* Eliminacje OOM,	ZK LL, ZK L, ZK 1*	
	min 3 sędziów	min 2 sędziów	min 2 sędziów	min 2 sędziów	dopuszczalne: 1 sędzia sędziujący próbę ujeżdżenia	
	Trzech członków KS musi posiadać min. 1 klasę sędziowską (min. jeden z nich musi być na aktualnej liście sędziów WKKW FEI).	Jeden z członków KS musi posiadać min 1 klasę sędziowską. Pozostali członkowie KS muszą posiadać min. 2 klasę sędziowską.	Dwóch członków KS musi posiadać min 1 klasę sędziowską. Pozostali członkowie KS muszą posiadać min. 2 klasę sędziowską.	W zawodach krajowych organizowanych do poziomu ZK 2* liczbę sędziów uzależnia się od liczby startujących koni, na każde 50 koni powyżej 80 musi przypadać jeden dodatkowy sędzia. Minimalna obsada sędziowska na zawodach krajowych do poziomu ZK 2* to 2 sędziów. Członkowie KS mogą posiadać uprawnienia sędziowskie WKKW min. 2 klasy. Jeżeli KS składa się z więcej niż 3 sędziów to jeden członek może być sędzią ujeżdżenia z min. 2 klasą.		
	Przewodniczący musi być sędzią z listy FEI WKKW	Przewodniczący musi być sędzią min. 1 klasy WKKW	Przewodniczący musi być sędzią min. 1 klasy WKKW	Przewodniczący musi być sędzią min. 1 klasy WKKW	Przewodniczący musi być sędzią min. 2 klasy WKKW	
<ul style="list-style-type: none"> • Jeżeli MP rozgrywane są w ramach zawodów międzynarodowych to stosuje się przepisy FEI ale musi być 3 sędziów. • Na zawodach krajowych dopuszcza się sędziowanie sędziów zagranicznych, ale nie więcej niż jeden w konkursie i nie może on pełnić funkcji Przewodniczącego KS. Zapis ten nie dotyczy Mistrzostw Polski, Finału PP WKKW i MPMK organizowanych w ramach zawodów międzynarodowych. • Sędzia z listy WKKW FEI to sędzia posiadający aktualną licencję WKKW PZJ i znajdujący się na aktualnej liście sędziów WKKW FEI • W próbie skoków dopuszcza się możliwość pełnienia funkcji przez Gospodarza Toru i sędziów z uprawnieniami i licencją w dyscyplinie skoków przez przeszkody. • Sędziogo Głównego Zawodów wskazują propozycje zawodów. Powinien być nim sędzia prowadzący konkurs o najwyższym stopniu trudności zawodów ZK. Ma on prawo do 150% stawki sędziowskiej oraz jest zobowiązany do sporządzenia sprawozdania z zawodów dla Kolegium Sędziów 						

	<ul style="list-style-type: none"> Jeden sędzia nie może sędziować więcej niż 55 koni dziennie w próbie ujeżdżenia. W klasach LL, L, ZK 1*, Eliminacje OOM Kolegium Sędziów PZJ rekomenduje 2 sędziów do sędziowania próby ujeżdżenia. 				
Delegat Techniczny	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ
	<p>W zawodach łączonych międzynarodowych / krajowych jeden Delegat Techniczny może pełnić funkcję w maksymalnie 4 konkursach, w tym nie więcej niż 2 międzynarodowych. W przypadku większej-liczby konkursów musi być dodatkowy Delegat Techniczny. W zawodach tylko krajowych nie ma ograniczenia liczby konkursów na jednego Delegata Technicznego.</p> <p>W zawodach krajowych nie dopuszcza się pełnienia funkcji Delegata Technicznego przez zagranicznego Delegata Technicznego.</p> <p>W zawodach regionalnych dopuszcza się łączenie funkcji Sędziego Głównego i Delegata Technicznego pod warunkiem, że osoba pełniąca te funkcje posiada odpowiednie uprawnienia i aktualne licencje (sędziowską i DT).</p>				
Gospodarz Toru	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ
	<p>Osoba z licencją Asystent Gospodarza Tora może pełnić samodzielnie funkcję Gospodarza Toru na zawodach krajowych do rangi ZK 1* jeżeli Delegat Techniczny lub Sędzia Główny na tych zawodach jest z listy FEI.</p>				
Delegat wet.	Z listy krajowej PZJ	Nieobowiązkowo	Z listy krajowej PZJ	Nieobowiązkowo	Nieobowiązkowo
Lek. Wet. zawodów	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ	Z listy krajowej PZJ
Komisarz	<p>Minimum Szef Komisarzy plus dwóch komisarzy, jeden komisarz na każde 60 koni powyżej 90 koni w zawodach*</p>				

4. Powołenie

Lp.	Funkcja	MP	ZO	ZR	
				Format 1/2	Format 3/4
1.	Komisja sędziowska	5	3*	3*	2
2.	Min. Liczba sędziów z min. kl. 1	5	2	1	1 z kl. 2
3.	Szef Komisarzy	1	1	-	-
4.	Komisarze	2	2	3	2
5.	Delegat techniczny	1	1	1	1
6.	Gospodarz Toru	1	1	1	1
7.	Delegat weterynaryjny	1	-	-	-
8.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1	-
9.	Sędziowie przeszkodowi, startowi, pomocniczy itp.	Liczba w uzgodnieniu z DT			

Uwaga: Liczba przejazdów, które może sędziować jedna komisja sędziowska na czworoboku nie powinna przekraczać 40 dziennie.

Gdy liczba startów przekracza o 10% powyższy limit należy powołać kolejną komisję lub rozgrywać próbę ujeżdżenia w ciągu większej liczby dni.

Delegaci weterynaryjni muszą posiadać uprawnienia do pełnienia funkcji podczas zawodów (zgodnie z przepisami weterynaryjnymi) i znajdować się na aktualnej liście PZJ.

* - Na zawodach krajowych (ZO/ZR), Delegat Technicznych (posiadający ważną licencję sędziego klasy (1/2) może sędziować konkursy ujeżdżenia, gdy zajdzie taka potrzeba.

Delegat Techniczny nie może pełnić funkcji Sędziego Głównego.

5. Woltyżerka

Lp.	Funkcja	MP/PP	ZO	ZR
1.	Komisja sędziowska (z sędzią PZJ/WZJ)	4/ 3-4	3-4	2-4
2.	Liczba sędziów z min. kl.1	2/1-2	1-2	-
3.	Liczba sędziów z min. kl. 2	2/2	1-2	1-2
4.	Liczba sędziów z min. kl. 3	-	1	1-2
	Szef Komisarzy	1	1	-
5.	Komisarze	1	1	1
7.	Delegat techniczny	1/1	-	-
8.	Delegat weterynaryjny	1/1	-	-
9.	Oficjalny Lekarz weterynarii - członek kom. wet.	1/1	1	-
10.	Lek. weterynarii zawodów	-	-	1
11.	Sędziowie pomocniczy - sekretarze	Zgodnie z wymag. liczbą sędziów		

6. Sportowe Rajdy Konne

Lp.	Funkcja	MP	ZO	ZR
1.	Komisja sędziowska	3	3	3 / 2*
2.	Liczba sędziów z min. kl.1	2	2	-
3.	Liczba sędziów z min. kl. 2	1	-	2
4.	Szef Komisarzy	1	1	-
5.	Komisarze	1	1	1**
6.	Gospodarz Toru	1	1	1
7.	Delegat techniczny	1	1***	1***
8.	Komisja. weterynaryjna.	3	3	3****/2**** i ****
9.	Delegat weterynaryjny	1	-	-
10.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1*****
11.	Sędziowie pomocniczy	W uzgodnieniu z DT		

Uwaga: Na jednego lekarza weterynarii może przypadać maksymalnie 15 koni.

- * - Dotyczy zawodów do 20 koni (włącznie).
- ** - Funkcja Komisarza może być pełniona rotacyjnie przez członków komisji sędziowskiej (w okresie przejściowym).
- *** - Delegat Techniczny może być członkiem komisji sędziowskiej (jeśli posiada odpowiednie uprawnienia).
- **** - Przynajmniej jeden lekarz wet. licencjonowany z listy PZJ.
- ***** - Dotyczy zawodów z konkursami do klasy N włącznie i do 30 koni.
- ***** - Lekarz weterynarii (leczący) może być członkiem komisji weterynaryjnej, ale nie może być jej Przewodniczącym.

KOMISARZ
IMIĘ
NAZWISKO

ZAŁĄCZNIK III - PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

1. Osoby znajdujące się w dniu wejścia w życie niniejszych przepisów na liście Komisarzy FEI i posiadający w tym dniu aktualne uprawnienia otrzymują automatycznie uprawnienia Komisarza klasy 1.
2. Sędziom pełniącym na zawodach ogólnopolskich w ostatnich 3 latach (2017-2019) funkcję Szefa Komisarzy, komisarza min. 3 razy przysługują uprawnienia komisarza klasy 1. Przedłużenie uprawnień na kolejne lata odbywać się będzie zgodnie z obowiązującym trybem przedłużania licencji osoby oficjalnej.
3. Sędziom pełniącym na zawodach ogólnopolskich lub regionalnych w ostatnich 3 latach (2017-2019) funkcję Szefa Komisarzy, komisarza min. 5 razy przysługują uprawnienia komisarza klasy 2. Przedłużenie uprawnień na kolejne lata odbywać się będzie zgodnie z obowiązującym trybem przedłużania licencji osoby oficjalnej.
4. Osoba oficjalna starająca się o skierowanie na Kurs Komisarzy FEI będzie mogła w okresie 6 miesięcy od wejścia w życie niniejszych przepisów złożyć wnioski o zaliczenie praktyk wg poprzedniej wersji przepisów. Po okresie przejściowym 6 miesięcy realizacja ścieżki promocyjnej będzie wymagana w pełni według niniejszej wersji przepisów.
5. Sędziowie, którzy chcą otrzymać uprawnienia Szefa Komisarzy powinni w ciągu 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszych przepisów złożyć wnioski do KS PZJ o nadanie im tych uprawnień.
6. Przepisy dotyczące Szefów Komisarzy na zawodach regionalnych w konkurencji Sportowe Rajdy Konne pozostają w okresie przejściowym dwóch lat tj. do końca 2021 roku (celem wykształcenia odpowiedniej liczby uprawnionych komisarzy do pełnienia tej funkcji) w treści dotychczasowej, zgodnie z tabelą obsad, zamieszczoną w Załączniku nr I.
7. Osoba oficjalna starająca się o awans, która rozpoczęła procedurę awansową w 2018 roku lub w latach poprzednich, będzie mogła w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszych przepisów złożyć wnioski o zaliczenie praktyk wg poprzedniej wersji przepisów. Po upływie okresu przejściowego (3 miesiące) realizacja ścieżki promocyjnej będzie wymagana według niniejszej wersji przepisów.
8. Przepisy o Osobach Oficjalnych wchodzi w życie po upływie 30 dni od daty ogłoszenia na stronie PZJ.